

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus

Toimintakertomus 2007

Sisällys

1. Johdon katsaus 3
  2. Vaikuttavuus 5
  3. Toiminnallinen tehokkuus 7
    - 3.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus 7
    - 3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus 8
  4. Tuotokset ja laadunhallinta 9
    - 4.1. Kielentutkimus 10
    - 4.2 Suomen ja ruotsin kielen huolto 13
    - 4.3 Tietohuolto 15
    - 4.4 Vähemmistökielet 18
  5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen 19
    - 5.1 Henkilöstö 19
    - 5.2 Työhyvinvointi ja työsuojelu 20
    - 5.3 Henkilöstökoulutus ja ammatillinen pätevytyminen 20
  6. Tilinpäätösanalyysi 21
    - 6.1 Talouden analyysi 21
  7. Sisäisen valvonnan arviointi 23
- Julkaisut 2007 24

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus 2008

Toimitus Ritva Paananen ja Sirkka Rautoja
Julkaisu-uettelo Anna-Liisa Kristiansson-Seppälä

1. Johdon katsaus

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus (Kotus) on Suomen ainoa yliopistojen ulkopuolinen kielen- tutkimus- ja asiantuntijalaitos. Kotus tarjoaa monipuolisesti kielenhuollon palveluja ja tuottaa tiedeyhteisön ja suuren yleisön käyttöön sanakirjoja. Kotus tutkii hankkeissaan yhteiskunnan kannalta relevantteja aineistoja, kuten viranomaistekstejä ja kansalaisten vuorovaikutusta viranomaisten kanssa, ja analysoi nykykielen kehityssuuntia pitkällä aikavälillä. Kotuksella on vahva rooli kielipolitiikassa ja kielenhuollossa kaikissa sen alaan kuuluvissa kielissä sekä kansallisesti että kansainvälisesti; kielenhuollossa se on ainoa virallinen toimija Suomessa. Kotus on merkittävä kieliaineistojen ja arkistojen ylläpitäjä ja kehittäjä ja pitää yllä keskeistä alan kirjastoa.

Toiminnan tuloksellisuutta seurataan kolmella tulosalueella: kielentutkimuksessa, kielenhuollossa ja tietohuollossa. Kotus on pystynyt täyttämään työlle asetetut tavoitteet pääosin hyvin.

Vuonna 2007 saatiin valmiiksi monia merkittäviä teoksia, vaikka julkaisujen sivumäärä jäi pienemmäksi kuin vuositavoitteena oli. Kahden sanakirjan ilmestyminen siirtyi vuoden 2008 puolelle. Tuloksia tulee kuitenkin tarkastella pitemmän aikavälin tietojen perusteella. Laajoja teoksia ei valmistu tasaisesti joka vuosi (ks. kuviot 2 ja 3 s. 9 ja 10). Merkittävä ja laajissaan ai- nutlaatuinen *Suomalainen paikannimikirja* ilmestyi loppuvuodesta. Suomen ruotsalaismurteiden sanakirjasta *Ordbok över Finlands svenska folkmål* julkaistiin neljäs osa ja *Itämerensuomalaisesta kielikartastosta* toinen osa. Romanikielestä ilmestyi laaja perusteos *Suomen romanin äänne- ja muotorakenne*, mikä oli merkittävä etappi sekä romaniyhteisön että kielentutkimuksen näkökulmasta. Kotuksen tutkijat olivat entiseen tapaan kysytyjä asiantuntijoita tiedeyhteisössä, valtionhallinnossa ja mediassa.

Suomen ja ruotsin asemaa ja ylipäätään äidinkielen asemaa korostettiin aktiivisesti kansallisissa työryhmissä ja elimissä, pohjoismaisessa yhteistyössä ja Euroopan kielentutkimuslaitosten verkostossa. Kotuksen edustajilla oli merkittävä rooli Pohjoismaiden kielineuvoston työssä, koska vuosi 2007 oli Suomen puheenjohtajuusvuosi. Agricolan juhlavuonna tuotiin esille suomen kielen historiaa ja nykyasemaa esitelmin, kirjoituksin sekä kieltä käsittelevissä radio- ja televisio-ohjelmissa. Kotuksen ja Helsingin yliopiston suomen kielen ja kotimaisen kirjallisuuden laitoksen työryhmä ryhtyi valmistelemaan suomen kielen kielipoliittista ohjelmaa, ns. suomen kielen toimintaohjelmaa.

EU-asioissa Kotuksen tutkijat olivat kiinteässä yhteistyössä ministeriöiden ja EU-elinten kanssa, ja tämä vahvisti suhteita kielentutkijoiden ja hallinnon välillä. Yhteistyö oikeusministeriön kanssa on tiivistynyt, kun lainsäädäntöhankkeissa on mukana Kotuksen asiantuntijoita. Suomen ja ruotsin kielen huollon suosituksia ja kielitietoutta lisäävää aineistoa on yhä enemmän saatavilla Kotuksen www-sivuilla. Näin tavoitetaan kerralla laajempi käyttäjäkunta kuin puhelinneuvon- nassa. Vuoden näkyvimpiä julkaisuja ja myyntimenestys oli *Kielitoimiston oikeinkirjoitusopas*. Kielenhuollon ja median yhteistyö oli kiinteää.

Saamen kielten huoltoa ja tutkimusta vahvistettiin perustamalla inarinsaamen tutkijan virka ja käynnistettiin myös koltansaamea tukevia hankkeita. Ajankohtainen ja selvitystä vaativa kysymys on, mitä Kotus voisi tehdä myös uusien vähemmistökielten eli maahanmuuttajien kielten hyväksi.

Kotuksen kieliaineistojen saatavuus ja käytettävyys paranee vuosi vuodelta. Arkistoaines- ten digitointia edistettiin järjestelmällisesti. Aineiston sähköistämiseen on käytetty paljon omia resursseja, ja jonkin verran on saatu rahoitusta myös säätiöiltä ja kunnilta. Kielentutkimuksen infrastruktuuriin panostaminen onkin yksittäisten laitosten resurssien varassa, koska Suomessa ei vielä ole kansallista infrastruktuuripolitiikkaa eikä varoja ohjata järjestelmällisesti kansallisesti merkittävien aineistojen säilyvyyden ja saatavuuden parantamiseen. Kotuksen kirjaston työssä korostui tietopalvelu- ja tietokantatyö, mikä vahvisti kirjaston näkyvyyttä internetissä.

Vuosi 2007 oli monenlaisten kehittämishankkeiden vuosi. Tärkeä prosessi oli opetusministe- riön teettämä Kotuksen arviointi, jonka tavoitteena oli selvittää Kotuksen tehtävä ja organisaation

tarkoituksenmukaisuus. Arvioija luovutti raporttinsa ministeriölle 5.2.2008. Kotuksessa otettiin käyttöön laadunarviointimenetelmä CAF, jolla suoritettiin itsearviointi; se on tarkoitus toistaa säännöllisesti. Laajana suunnitteluhankkeena oli Kotuksen muuttaminen uusiin toimitiloihin keuhällä 2008. Tulevien tilojen peruskorjaushanke ja toimintojen infrastruktuurin suunnittelu etenivät yhteistyössä Senaatti-kiinteistöjen kanssa. Vuoden alussa avattiin Kotuksen uudet www-sivut, jotka tarjoavat mahdollisuuden entistä monipuolisempaan näkyvyyteen ja saavutettavuuteen. Kotuksen tietohallintosuunnitelma valmistui, ja Kotus on mukana myös opetusministeriön hallinnonalan tietohallintostrategiatyössä. Asetus auktorisoiduista kääntäjistä tuli voimaan joulukuussa 2007, ja auktorisoitujen kääntäjien tutkintolautakunta siirtyi Kotuksesta Opetushallitukseen vuoden 2008 alusta lähtien.

Vuosi 2007 oli ensimmäinen tuottavuusohjelman toimenpiteitä vaatinut vuosi. Kotuksen vakinaisessa henkilöstössä ei tapahtunut muutoksia. Tuottavuusohjelman vuoksi henkilötyövuosien määrä väheni kuitenkin selvästi (2006: 112,6 > 2007: 101), koska tilapäisen avustavan henkilöstön palkkaamiseen ei ollut varoja eikä sijaisuuksia voitu täyttää samalla tavoin kuin aikaisemmin. Jonkin verran varojen vähenemistä on voitu paikata ulkopuolisin tutkimus- ja muin hankevaroin, mutta varojen niukkuus hidastaa kehittämistyötä ja hankkeiden käynnistämistä ja etenemistä. Toimintaa järjeistämällä tai ajanmukaistamalla ei voi ratkaista kaikkea, koska tietotekniikan tuomat hyödyt on pitkälti jo käytetty. On todennäköistä, että tuottavuusohjelman vaikutus tuloksiin tuntuu tulevina vuosina selvemmin kuin ensimmäisenä vuonna.

Valtaosa henkilöstöstä on työskennellyt Kotuksessa pitkään, ja useimmat haluavat jatkaa työssään pitkään. Kotus kiinnittääkin huomiota työntekijöiden jaksamiseen ja tukee eri tavoin fyysisen ja henkisen kunnon ylläpitoa. Työtyytyväisyys on jatkuvasti varsin hyvä (3,4 myös 2007); tulosta heikentää tyytymättömyys palkkaukseen. Kotuksen vahvuutena ovat vakinaiset työsuhteet, ja palkkatasoa on viime vuosina saatu paranemaan.

2. Vaikuttavuus

Kotuksen tulossopimus 2007–2009:

Kotuksen kannalta keskeiset opetusministeriön hallinnonalan yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ovat tieteen ja yhteiskunnan vuorovaikutuksen lisääminen sekä kansainvälisyyden vahvistaminen.

- Kotus tekee työtä kansalliskielten aseman säilymiseksi yhteiskunnan kaikilla aloilla käytävinä kielinä.
- Kotus tekee työtä vähemmistökielten aseman parantamiseksi Suomessa.
- Kotus tuottaa tutkimukseen perustuvaa tietoa kotimaisista kielistä ja kielitilanteesta.
- Kotus pyrkii parantamaan osaltaan kotimaisten kielten tutkimusaineistojen infrastruktuuria niin, että aineistot ovat mahdollisimman laajasti kaikkien käytössä.

Kotuksen koko toiminta ja päivittäinen perustyö tähtää tieteen ja yhteiskunnan vuorovaikutuksen lisäämiseen, ja kaikilla tulosalueilla on myös vuonna 2007 jatkettu työtä tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Selvimmin tämä on näkynyt kielenhuollossa, mutta myös tutkimuksessa ja tietohuollossa. Kotuksen rooli kielen asiantuntijana on vahva sekä tiedeyhteisössä että laajemmin yhteiskunnassa. Ulkopuolisista asiantuntijoista koostuvat kielilautakunnat ja 12-jäseninen neuvottelukunta edustavat keskeisiä sidosryhmiä.

Vuonna 2007 on käynnistetty monia hankkeita ja toimintoja, jotka lisäävät tiedeyhteisön ja kansalaisten tietoisuutta kielestä. Kotuksen ja Helsingin yliopiston suomen kielen ja kotimaisen kirjallisuuden laitoksen työryhmä ryhtyi valmistelemaan suomen kielen kielipoliittista ohjelmaa, ns. suomen kielen toimintaohjelmaa. Kyseessä on kielipoliittinen ohjelma, jolla pyritään vahvistamaan suomen kielen asemaa mm. EU-organisaatioissa ja akateemisessa maailmassa ja jossa otetaan kantaa englannin kielen vaikutukseen. Ohjelman valmisteluun liittyen järjestettiin Yleisradion kanssa seminaari, johon osallistui noin 100 kuulijaa eri medioista. Eurooppa-tiedotuksen kanssa järjestettiin Kotuksen asiantuntijavoimin opettajille tarkoitettu luentokiertue, jossa käsiteltiin suomen kielen asemaa Euroopan unionissa. Agricola-juhlavuoden merkeissä suomen kielen historiaa, nykypäivää ja tulevaisuutta käsiteltiin monissa yhteyksissä. *Kielitoimiston oikeinkirjoitusoppaan* erittäin suosiollinen vastaanotto osoitti, että tällaista teosta tarvitaan ja että se palvelee monenlaisia käyttäjiä. Niin ikään puhelinneuvonnan ja koulutuksen avulla tavoitettiin monia kielenkäyttäjryhmiä. Myös ruotsin kielen huollon vaikutuskanavat ovat laajat, ja yhteistyö valtion ja kuntien elinten, lehdistön ja koulumaailman kanssa oli tiivistä. Kotuksen www-sivuilla oli vuoden aikana noin kolme miljoonaa käyntiä, ja valtaosa kävijöistä vieraili nimenomaan kielen- ja nimistöhuollon sivuilla, joiden tarjontaa lisätään koko ajan.

Merkittävä edistysaskel oli inarinsaamen huoltajan viran perustaminen ja myös koltansaamen tukeminen erilaisissa kielen asemaa vahvistavissa hankkeissa. Nämä uudistukset voitiin toteuttaa opetusministeriön erillisrahoituksen turvin. Vaikka panostukset eivät ole suuria, nekin tuntuvat pienissä kieliyhteisöissä ja vahvistavat kielen asemaa. Uusien vähemmistökielten eli ns. maahanmuuttajakielten toiminnan suunnittelu on tuottavuusohjelman resurssivähennysten vuoksi vaikeaa.

Kotuksen tutkimushankkeet on valittu siten, että ne ovat sekä perustutkimuksen kannalta keskeisiä että yhteiskunnan näkökulmasta relevantteja. Tutkimushankkeissa on tehty paljon yhteistyötä niin tiedeyhteisössä kuin sen ulkopuolellakin. Kotuksen tutkijat ovat myös kysytyjä asiantuntijoita kotimaisissa ja ulkomaisissa yliopistoissa.

Aineistojen saatavuuden lisäämiseksi Kotus on toiminut aktiivisesti. Sen lisäksi, että www-sivuilla oleva vapaasti käytettävien kieliaineistojen palvelu on laajentunut ja yleisö on löytänyt sen, myös kielenhuollossa on yhä vahvemmin siirrytty verkkoon, minkä käyttäjätkin ovat havainneet (850 000 käyntiä vuoden aikana). Niin ikään sähköisten sana- ja sanakirja-aineistojen sekä kartastojen ja äänitteiden määrä kasvoi vuoden 2007 aikana. Näin sekä varhempia kielimuotoja että nykykieltä on saatu kaikkien ulottuville entistä enemmän.

Kansainvälisyyden vahvistaminen näkyy eri tulosalueilla eri tavoin. Meneillään on yhteistyöhankkeita Saksan, Viron, Karjalan ja Ruotsin vastaavien laitosten kanssa. Erityisesti puhutun kielen ja nimistöntutkimuksen hankkeissa kansainvälinen toiminta on arkipäivää. Kaikilla tutkimushankkeilla on tiiviit yhteydet kansallisiin toimijoihin yliopistoissa ja muualla yhteiskunnassa. Kielenhuollossa Pohjoismaiden ja Viron kanssa tehtävä yhteistyö on jatkuvasti tärkeää, ja Kotuksen edustajat ovat myös näissä yhteyksissä samoin kuin Euroopan kansallisten kielentutkimuslaitosten verkostossa pitäneet vahvasti esillä kansallisten kielten asemaa.

Kotus on hyvin tietoinen yhteiskunnallisesta tehtävästään. Se pyrkii korostamaan kielen merkitystä kaikessa toiminnassa. Kotuksen vaikutus on usein välillistä ja monien tekijöiden summa, ja siksi sen toiminnan vaikutusta esimerkiksi kirjoittamisen tasoon tai kielitietoisuuteen on vaikea arvioida. Kotus tiedottaa palveluistaan ja asiantuntemuksestaan koko kieliyhteisölle ja julkiselle hallinnolle, joka puolestaan voi hyödyntää enemmän kielentutkijoiden asiantuntemusta ja tilata tutkimusta ja kielenhuollon palveluja. Tärkeää ei ole vain se, että Kotus itse julkaisee yleistajuisia kirjoituksia kansallisilla kielillä, vaan sen keskeisiä tehtäviä on osoittaa, että omalla kielellä julkaiseminen on kaikilla aloilla keskeinen yhteiskunnallisen vaikuttamisen muoto.

3. Toiminnallinen tehokkuus

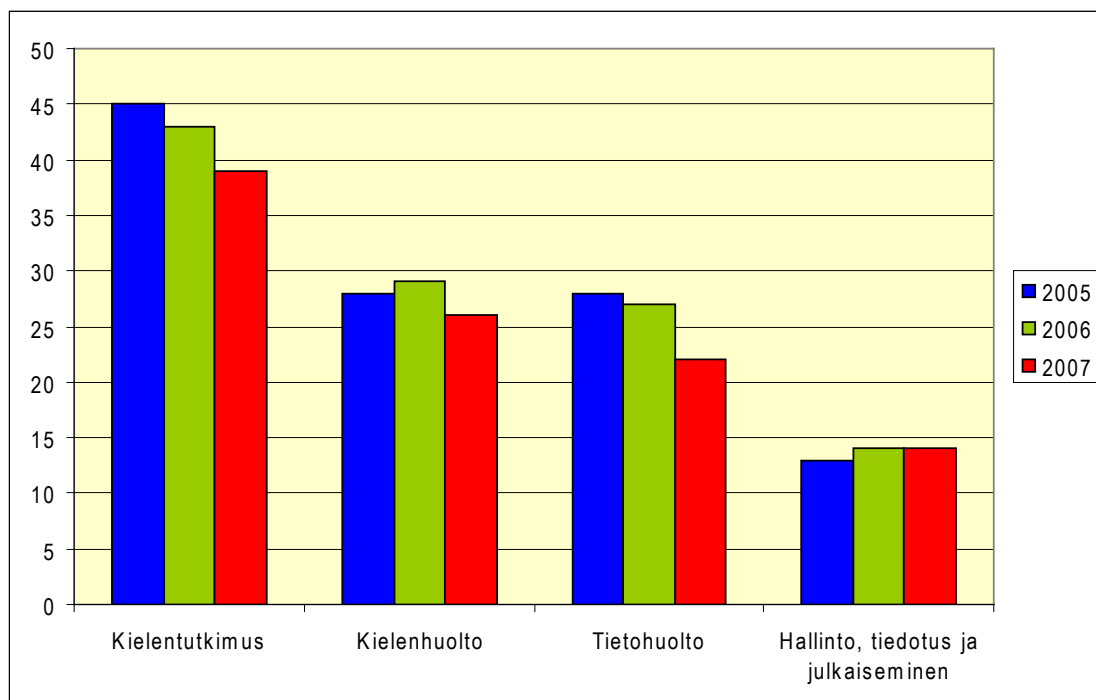
3.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

Vuoden 2007 kokonaishenkilötyövuosimäärä oli 101 htv (taulukko 1, kuvio 1). Kokonaismenot olivat 5 820 817 euroa, joista henkilöstömenot 4 619 310 euroa eli lähes 80 % ja muun toiminnan menot 1 201 507 euroa eli noin 20 %.

Kotuksessa ei ole käytössä kustannuslaskentajärjestelmää, jolla kustannuksia voitaisiin seurata toiminnoittain tai tuotteittain. Järjestelmää ollaan kehittämässä yhdessä tiliviraston eli opetusministeriön kanssa. Nykyisin tehokkuutta voidaan seurata vain kokonaismenojen ja henkilötyövuosien avulla. Niitä voidaan suhteuttaa tuotoksiin.

Taulukko 1. Kotuksen talous- ja henkilöstötunnuslukuja 2005–2007.

	2005	2006	2007
Toiminnan kokonaisrahoitus	6 790 495	6 664 974	6 784 416
Toimintamenoäärärahat	4 962 000	4 963 000	5 121 000
Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	832 206	956 504	705 257
Maksullisen toiminnan tuotot	809 913	667 675	760 986
Muu ulkopuolinen rahoitus	186 376	77 795	197 173
Toiminnan kokonaismenot	5 828 598	5 938 476	5 820 817
Henkilöstön määrä vuoden lopussa, htv	114	112,6	101
Korkeakoulu- ja yliopistotason suorittaneita, %	87	84	84,5
Jatkotutkinnon suorittaneet, %	18	16,8	19

Kuvio 1. Henkilötyövuodet tulosalueittain vuosina 2005–2007.

3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Liiketaloudellisen toiminnan tulot olivat 726 804 euroa (taulukko 2). Edelliseen vuoteen verrattuna kokonaistulot lisääntyivät. Lisäys johtui kirjojen myynnin lisäyksestä ja ruotsin kielen maksullisen toiminnan hyvästä tuloksesta. Liiketaloudellisen toiminnan tavoitteena oli 3 300 euron tuotto, mikä saavutettiin.

Taulukko 2. Kustannusvastaavuuslaskelma maksullisesta palvelutoiminnasta 2005–2007.

TUOTOT	2005	2006	2007
Maksullisen toiminnan myyntituotot	757 609	617 742	726 804
KUSTANNUKSET			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 273	6 170	3 951
- henkilöstökustannukset	441 227	434 824	423 769
- vuokrat			11 000
- palvelujen ostot	35 103	48 557	31 113
Yhteensä	477 603	489 551	458 833
Käyttäjäämä	280 006	128 192	267 971
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	48 763	43 955	59 653
- muut yhteiskustannukset	81 566	80 698	127 301
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	130 329	124 653	186 954
Kokonaiskustannukset yhteensä	607 932	614 204	645 787
Yli/alijäämä	149 677	3 539	81 017
Kustannusvastaavuus	125	101	113

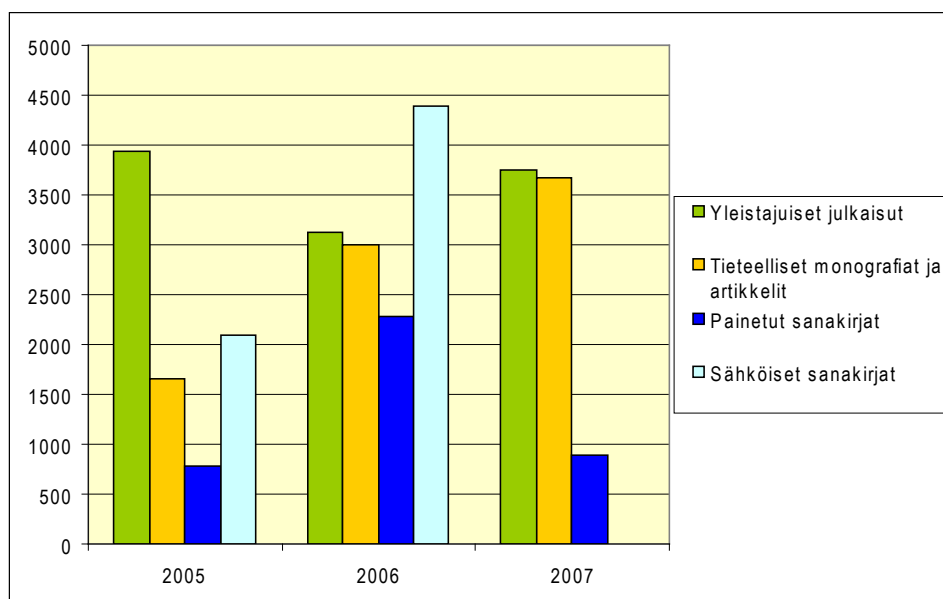
4. Tuotokset ja laadunhallinta

Toiminnan tuloksellisuutta seurataan kielentutkimuksen, kielenhuollon ja tietohuollon tulosalueilla. Tuotoksia mitataan opetusministeriön kanssa sovituin indikaattorein. Pääosin tulokset olivat samaa tasoa kuin aiempina vuosina (taulukko 3, kuviot 2 ja 3).

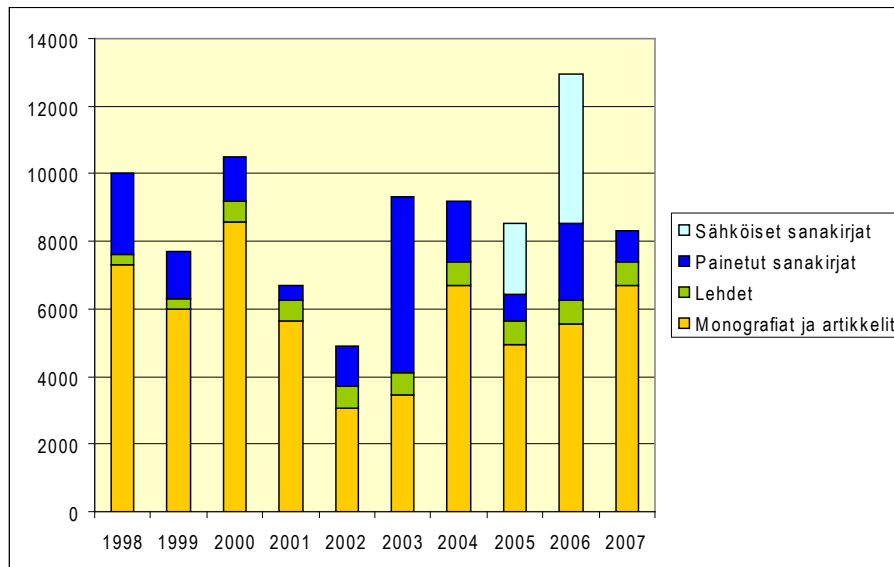
Taulukko 3. Kotuksen indikaattorit tulosalueittain.

	Toteutuma		2007	Tavoite 2007	Htv* 2007
	2005	2006			
1. Kielentutkimus¹					39
Tieteelliset julkaisut, kpl	82	105	61	80	
Tieteelliset julkaisut, sivua	4 614	9 655	4 659	7 000	
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät, kpl	200	205	183	200	
Yliopisto-opetus, tuntia	200	153	212	150	
2. Kielenhuolto					26
Yleistajuiset julkaisut, kpl ²	374	326	336	300	
Yleistajuiset julkaisut, sivua	3 546	3 121	3 754	3 000	
Kielineuvonta, vastauksia, kpl ³	13 366	14 013	14 093	13 000	
Kielenkäytön opetus, tuntia	3 935	5 594	6 172	3 000	
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät, kpl	310	303	315	250	
3. Tietohuolto					22
Lainat kirjastosta, kpl	14 479	11 416	12 502	12 000	
Tietopalvelutehtävät, kpl	1 733	1 838	1 981	1 800	
Sähköiset aineistot ⁴		14 003	21 602	22 000	

- 1 Kielentutkimus sisältää sekä sanakirjatyön että tutkimushankkeet.
 2 Yleistajuisiin julkaisuihin lasketaan sekä kielenhuollon että kielentutkimuksen yleistajuiset kirjoitukset.
 3 Kielineuvonta sisältää suomen, ruotsin, saamen ja romanikielen vastaukset.
 4 Aineistoindikaattori kuvaa Kotuksen sähköisten aineistojen määrää ja käytettävyyttä. Indikaattori on otettu käyttöön vuonna 2006.
 * Lisäksi johdon, hallinnon ja kehittämissyksikön henkilötöyvuosimäärä vuonna 2007 oli 14.

Kuvio 2. Tieteellisten ja yleistajuisten julkaisujen sivumäärät 2005–2007.

Kuvio 3. Kotuksen julkaisujen sivumäärät 1998–2007.

4.1 Kielentutkimus

Kotuksen tulossopimus 2007–2009:

Kielentutkimuksessa pyritään uuteen tietoon ja näkemyksiin kielten taustasta ja historiasta sekä siitä, mitä nykykielten käytössä, suhteissa ja ihmisten kielellisissä asenteissa tapahtuu. Erityistehävänä on sellaisten sanakirjojen tuottaminen, jotka ovat kansallisesti ja kulttuurisesti merkittäviä. Muita keskeisiä tutkimusaloja ovat kielen vaihtelu ja muuttuminen mukaan luettuna nimistö, kielenkäyttäjien asenteet, tekstityö ja tekstikäytänteet. Kielentutkimuksessa toimitaan aktiivisesti sekä kansallisissa että kansainvälisissä verkostoissa. Kielentutkimuksen tuloksia, kuten *Iso suomen kielioppi* ja *Karjalan kielen sanakirja*, pyritään saamaan verkkoon kaikkien käyttöön.

Kielentutkimuksen vuositavoitteet toteutuivat keskimäärin hyvin. Vuoden 2007 tieteellisiä julkaisuja eritellään taulukossa 4. Julkaisujen määrä on pienempi kuin vuonna 2006, joka oli poikkeuksellinen vuosi. Tieteellisiä monografioita ja artikkeleita ilmestyi enemmän kuin vuonna 2006, mutta laajoja sanakirjoja ei ilmesty tasaisesti joka vuosi, minkä vuoksi tieteellisten julkaisujen sivumäärä vaihtelee vuosittain. Kielentutkimusta esittelevät yleistajuiset kirjoitukset ilmenevät yhdessä muiden tulosalueiden vastaavien kirjoitusten kanssa taulukosta 8 sivulla 14.

Kielentutkimuksen verkostoitumisesta kertovat esitelmät ja muut asiantuntijatehtävät, joita esitellään taulukossa 5. Tutkimustuloksia esiteltiin tieteellisissä konferensseissa, joista entistä useampi oli toimintavuonna kansainvälinen, sekä erilaisissa esittelytilaisuuksissa, joista osa oli tarkoitettu yhteistyökumppaneille ja osa oli erilaisten sidosryhmien tilaamia. Yliopisto-opetuksen suurehko määrä (212 tuntia, tavoite 150 tuntia) selittyy nimistöopetuksesta Helsingin yliopiston suomen kielen ja kotimaisen kirjallisuuden laitoksessa, jolla ei ole tämän alan erityisasiantuntijoita, vaan opetus on ollut Kotuksen nimistöntutkijoiden varassa.

Taulukko 4. Tieteelliset julkaisut 2005–2007.

	2005		2006		2007	
	kpl	sivuja	kpl	sivuja	kpl	sivuja
Sanakirjat ja kielikartastot	3	2 952	4	6 654	2	892
Muut monografiat	1	149	3	830	7	2 461
Toimitetut artikkelikokoelmat	2	569	1	320	1	199
Aineistojulkaisut	–	–	1	457	1	498
Tieteelliset artikkelit ja katsaukset	53	899	67	1 305	40	453
Arvostelut (tieteelliset ja yleistajuiset)	23	45	29	89	30	87
Yhteensä	82	4 614	105	9 655	81	4 590

Taulukko 5. Tieteelliset esitelmät ja asiantuntijatehtävät 2005–2006.

	2005	2006	2007
Konferenssiesitelmät yhteensä	29	41	38
• Kansainväliset konferenssiesitelmät	• 13	• 16	• 24
• Kotimaiset konferenssiesitelmät	• 16	• 25	• 14
Tutkimuksen esittelyt, seminaarialustukset ja vastaavat	97	104	85
Tieteelliset asiantuntijatehtävät*	74	60	60
Yhteensä	200	205	183
Yliopisto-opetus** , tuntia	200	153	212
– lisäksi pro gradu -ohjausta			

* Mm. artikkelikokoelman toimittajuus, toimitusneuvoston jäsenyys, refereetehtävä, lausunto tieteellisestä pätevydestä, väitöskirjasta tai lisensiaatintyöstä, kongressien järjestelytoimikunnat, johtotehtävät tutkijakouluissa.

** Yliopisto-opetus valtaosin Helsingin yliopistossa.

Kotuksen tekeillä olevat sanakirjat kuvaavat suomea, ruotsia ja suomen sukukieliä; yleiskieltä ja murteita, nykykieltä ja vanhempia kielimuotoja. Ne ovat laajuudeltaan erilaisia: 1-osaisesta 20-osaiseen, yhden toimittajan laatimista yhdeksänhenkisen toimituksen laatimiin. Osa on kerrallisia, nykykielen sanakirjat jatkuvasti päivitettäviä.

Sanakirjatyön tilanne ilmenee asetelmasta 1. Vuonna 2007 ilmestyi Suomen ruotsalaismurteita kuvaavan sanakirjan *Ordbok över Finlands svenska folkmål* 4. osa. Tavoitteena oli myös kahden muun sanakirjan valmistuminen; näistä *Suomen murteiden sanakirjan* 8. osa ilmestyy maaliskuussa 2008 ja *Tšeremissin sanakirja* loppuvuodesta. Kesken toimintavuotta ohjelmaan otetun sähköisen *Kielitoimiston sanakirjan* päivitysversio ilmestyy niin ikään alkuvuodesta 2008. *Kielitoimiston sanakirja* on kattavin ja ajantasaisin yleiskielen sanaston kuvaus Suomessa, ja se vahvistaa Kotuksen asiantuntijaroolia.

Vogulin sanakirjan käsikirjoitus on tarkistus- ja muokkausvaiheessa. *Ordbok över Finlands svenska folkmål* -sarja (5. osa tekeillä) on yli puolivälissä, *Suomen murteiden sanakirja* (9. ja 10. osa tekeillä) ja *Vanhan kirjasuomen sanakirja* (3. osa tekeillä) lähestyvät puoliväliä. *Karjalan kielen sanakirjan* sähköistystyshanke tuottaa vapaasti verkossa käytettävän sanakirjan, jollainen on jo *Viittomakielen verkkosanakirja Suvi*; vapaasti käytettävä on myös Saamelaiskielten sanojen alkuperä (Álgu) -hankkeen tietokanta, joka toimii myöhemmin laadittavan etymologisen sanakirjan aineistona.

Laaja sanakirjan luonteinen julkaisu *Suomalainen paikannimikirja* valmistui 2007. Se esittelee Suomen keskeistä nimistöä (noin 4 700 hakusanaa ja 10 000 nimeä), sen historiaa ja alkuperää nykytietämyksen valossa. Kirja toteutettiin yhdessä Karttakeskuksen kanssa, ja se herätti suurta kiinnostusta.

Suomen ja sen lähisukukielten sanavaroja alueelliselta kannalta esittelevän *Itämerensuomalaisen kielikartaston* 2. osa ilmestyi. Kolmas ja viimeinen osa on pitkälle viimeistelyä.

Suomen kielen käyttöä tutkitaan Kotuksessa tekstien, nimistön ja puhutun kielen kannalta. Tekstien tutkimuksessa on jatkettu nykyisten ja vanhempien tekstilajien ominaispiirteiden ja sosiaali- ja hoiva-alan viranomaistekstien analyysia sekä ryhdytty selvittämään säädöstekstien kielellisten ratkaisujen syntymistä. Alkuvuodesta julkaistu sosiaalialan tekstejä käsittelevä väitöskirja herätti kiinnostusta julkisuudessa ja alan toimijoiden keskuudessa.

Nimistön ja puhutun suomen kielen tutkimuksessa on toimintavuonna suuntauduttu etenkin kielelliseltä taustaltaan moninaiseen ja monikieliseen Helsinkiin. Kaupunkinimien käyttöä ja paikkoihin identifioitumista on tutkittu Suomen Akatemian vuosina 2007–2009 rahoittamassa nimistöntutkimuksen ja maantieteen näkökulmia yhdistävässä hankkeessa. Puhutun kielen tutkimuksessa on pohjustettu uudenlaiseen kenttätyöhön perustuvaa kielen vaihtelun ja kielellisten asenteiden tutkimusta. Samalla on viimeistelyä artikkelikokoelma kioskiasiointien kielestä ja jatkettu murteiden pitkäaikaisseuruuta.

Kielen käytön ja kehityssuuntien seuraamisen pohjaksi tarvitaan kielen rakenteiden tutkimusta. Toimintavuonna ilmestyi perusteellinen kuvaus Suomen romanikielen äänne- ja muotorakenteesta (ks. myös lukua 4.4 Vähemmistökielet s. 18) sekä suomenruotsin ominaispiirteitä valottava väitöskirja. *Ison suomen kielioopin* muokkaaminen kaikille avoimeksi verkkoversioksi eteni suunnitelmien mukaan (ilmestyy verkossa 2008).

Asetelma 1. Sanakirjatyo 2007.

Sanakirja	Työt/tulos 2007	Huomautuksia*
Kielitoimiston sanakirja Jatkuvasti päivitettävä nykysuomen sanakirja. Noin 100 000 hakusanaa.	Sähköisen version päivitys. Ilmestyy alkuvuodesta 2008.	Sähköiset versiot yhteistyössä Kielikoneen kanssa. Painettu kirja 3-osainen, 2 143 s. Työhön käytetään vuosittain n. 6 htv.
Suomen murteiden sanakirja Käsittää kaikki suomen murteet. Noin 328 000 hakusanaa.	8. osan tarkistus. Ilmestyy alkuvuodesta 2008. Kirjoitettiin 305 painosivua, käsiteltiin 90 900 sanalippua.	20-osainen; 7 osaa valmiina. Osassa n. 940 s. Työhön käytetään vuosittain 9–10 htv.
Vanhan kirjasuomen sanakirja Kuvaa 1500–1700-lukujen kirjakieltä. Noin 80 000 hakusanaa.	Kirjoitettiin 75, tarkistettiin 50 ja viimeisteltiin 64 painosivua.	6-osainen; 2 osaa valmiina. Osassa n. 945 s. Työhön käytetään vuosittain n.2 –3 htv.
Suomi–ruotsi-suursanakirja Päivitettävä sanakirja. Noin 95 000 hakusanaa.	Koottiin tietoja päivitystä varten.	Uusin painettu kirja 2004, 1 791 s. Yhteishanke WSOY:n kanssa.
Ordbok över Finlands svenska folk mål Käsittää kaikki Suomen ruotsalaismurteet. Noin 125 000 hakusanaa.	4. osa ilmestyi. Aloitettiin 5. osan toimittaminen.	7-osainen; 4 osaa valmiina. Osassa n. 620 s. Työhön käytetään vuosittain 3–4 htv.
Saamelaiskielten sanojen alkuperä (Álgu) Saamelaiskielten etymologinen tietokanta.	Kehitettiin tietokantaa, lisättiin aineistoa. 255 500 tallennusta.	Tietokanta käytettävissä Kotuksen verkkopalvelussa. Työhön käytetään vuosittain 2–3 htv.
Viittomakielen verkkosanakirja Suvi Jatkuvasti päivitettävä, vapaasti käytettävä Suvi-sanakirjapalvelu.	Saatiin valmiiksi käyttöliittymä erityyppisten sanakirjojen julkaisualustaksi.	Yhteistyössä Kuurojen Liiton ja Microsoftin kanssa. Työhön käytetään vuosittain noin 0,5 htv.
Karjalan kielen sanakirja Käsittää varsinaiskarjalan ja aunuksen (eli livvin) sanastoa. Noin 83 000 hakusanaa.	Muunnettiin painettua sanakirjaa sähköiseen muotoon.	6-osainen painettu sanakirja valmistui 2005, 3 777 s. Hakusanasto verkossa. Koko sanakirjaa valmistellaan verkkoon. Työhön käytetään vuosittain 1 htv.
Tšeremissin sanakirja Käsittää 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun marin murteet.	Saksannettiin, viimeisteltiin ja taitettiin käsikirjoitusta.	1-osainen. Noin 1 000 s. Ilmestyy 2008. Työhön käytetään vuosittain 1 htv.
Vogulin sanakirja Käsittää 1900-luvun alun mansin murteet.	Tarkistettiin, muokattiin ja täydennettiin käsikirjoitusta.	2-osainen. Noin 1 200–1 500 s. Käsikirjoitus valmistuu 2010. Työhön käytetään vuosittain 1 htv.

* Kaikkien sanakirjojen rakenteistamis- ja sähköistämistyö vaatii mainittujen sanakirjatoimitusten henkilötyövuosien lisäksi myös tietotekniikan asiantuntemusta.

4.2 Suomen ja ruotsin kielten huolto

Kotuksen tulossopimus 2007–2009:

Kielenhuolto pyrkii vaikuttamaan siihen, että kielenkäyttäjät saavat helposti käyttöönsä tietoa kielestä, ennen muuta julkisista kielimuodoista. Kielenhuolto tuottaa yleistajuisia julkaisuja, neuvontaa, tekstipalveluja ja kielenkäytön opetusta. Kielenhuolto vahvistaa palvelujen tarjoamista tietoverkon kautta ja seuraa tilastoimalla käyntejä verkkopalvelusivuilla.

Kielenhuollon tavoitteet saavutettiin hyvin (taulukot 6–8). Toiminta onnistuttiin suuntaamaan sekä ajankohtaisten kielenkäytön ilmiöiden tarkasteluun että pitkäjänteiseen työhön kielenhuollon vaikuttavuuden kannalta tärkeillä aloilla. Kotuksen tarjoaman suomen ja ruotsin kielen huollon laatuun luotetaan, ja toiminnan asema on vakaa sekä suuren yleisön että kielen asiantuntijoiden piirissä.

Kielitoimiston oikeinkirjoitusopas ilmestyi syksyllä, ja suuren kysynnän vuoksi siitä otettiin heti toinenkin painos. Oikeinkirjoitusoppaan rinnalle alettiin laatia yleistajuisia hakuteosta suomen kielen käyttäjiä askarruttavista muoto- ja lauserakenteen vaihteluilmiöistä. Lisäksi jatkettiin nimistönhuollon oppaan laatimista.

Yleisö otti hyvin vastaan kielen- ja nimistönhuollon uudistetut verkkosivut, ja ne olivat tutkimuskeskuksen sivuista käytetyimpiä (yli 850 000 käyntiä). Runsaasti julkisuutta sai suomen kielen lautakunnan kannanotto seksistisen kielenkäytön karsimiseksi, ja tätä aihepiiriä käsiteltiin laajasti myös *Kielikello*-lehden teemanumerossa. Nimistönhuollossa näkyvimpiä asioita olivat yhdistyvien kuntien nimiongelmät, joista annettiin lausuntoja.

Kielenhuollon tiedotuslehdissä *Kielikellossa* ja *Språkbrukissa* jatkettiin kielenhuollon suositusten ja kielipoliittisten kysymysten esittelyä ja taustoittamista laajalle asiantuntija- ja maallikkoyleisölle. *Kielikello*lle perustettiin vuoden alussa toimitusneuvosto, jossa on edustajia keskeisistä lukijaryhmistä. Kielen- ja nimistönhuollon kysymyksistä kirjoitettiin artikkeleita ja esitelmöitiin lukuisilla muillakin foorumeilla. Kielitietoisuuden syventämiseksi molemmissa kielissä tarjottiin edelleen henkilö- ja organisaatiokohtaista neuvontaa ja koulutusta. Eri tahojen kielenkäyttöön vaikutettiin suoraan myös antamalla lausuntoja, tarkistamalla tekstien kieliasua ja karttanimistöä sekä osallistumalla eri työryhmien ja neuvottelukuntien työhön.

Työ lakikielen kehittämiseksi laajeni. Suomen kielen huollossa aloitettiin hanke, jossa tutkitaan säädöstekstin kielellisten ratkaisujen syntymistä, ja sovittiin Paremmän sääntelyn toimintaohjelmaan ja valtioneuvoston lainsäädäntösuunnitelmaan otettavista toimista, joilla parannetaan säädösten ymmärrettävyyttä. Valtioneuvoston ruotsin kielen lautakunta toteutti yhteistyössä ruotsalaisen asiantuntijan kanssa kielenselkeyttämishankkeen valtioneuvoston käännöstoimistossa, oikeusministeriön laintarkastustoimistossa ja eduskunnan ruotsin kielen toimistossa, ja Kotuksen ruotsin kielen huoltajat osallistuivat tähän.

Opetuksen ruotsin kieleen vaikutettiin Opetushallituksen Språkrum-projektissa sekä tarkastamalla oppikirjojen käsikirjoitusten kieltä. Ruotsinkielisten tiedotusvälineiden Språkrat-kielenhuoltohanke jatkui kymmenessä suomenruotsalaisessa alue- ja paikallislehdessä, Yleisradiossa, Suomen Tietotoimistossa ja *Hufvudstadsbladetissa*. Tiedotusvälineiden kanssa järjestettiin Mediespråk 2007 -seminaari, johon osallistui 150 toimittajaa ja toimittajaopiskelijaa. Myös suomen kielen huollossa yhteistyö Yleisradion kanssa jatkui, ja lisäksi lehtien kanssa solmittiin sopimuksia säännöllisestä kielipalautteesta.

EU-kielenhuollossa tehtiin yhteistyötä Eesti Keele Instituutin ja Viron tiede- ja opetusministeriön kanssa mm. järjestämällä yhteisseminaari, jossa kannustettiin oman kielen käyttämiseen EU-yhteyksissä ja julkistettiin virolainen laitos Kotuksen oppaasta *Käännetäänkö tekstisi, tulkataanko puheenvuorosi*. Kansainvälistä tietoisuutta suomalaisesta nimistönhuollosta edistettiin toimimalla YK:n paikannimiasiantuntijoiden ryhmässä UNGEGNissä ja johtamalla sen pohjoismaista jaosta.

Taulukko 6. Suomen ja ruotsin kielen palvelut 2005–2007.

	2005	2006	2007
Neuvontapalvelut			
Puhelinvastauksia	12 164	11 533	10 758
Kirjallisia vastauksia	1 202	1 480	1 490
Yhteensä	14 329	13 366	12 248
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät			
Esiintymisiä viestimissä	216	160	167
Esitelmät ja alustukset	78	62	67
Jäsenyydet työryhmissä	16	47	39
Lausunnot	30	34	32
Yhteensä	340	303	305

Taulukko 7. Kielenkäytön opetus ja tekstinhoito 2005–2007, opetustunteja.

	2005	2006	2007
Koulutus ja tekstipalvelut			
Koulutusjaoksen kurssit	691	549	487
Tiedotusvälineiden kielenhuoltoprojektit	896	2 890	3 959
Muu koulutus	119	118	65
Tekstinhoito	2 229	2 037	1 661
Yhteensä	3 935	5 594	6 172

Taulukko 8. Kielentutkimuksen ja kielenhuollon yleistajuiset julkaisut 2005–2007.

	2005		2006		2007	
	kpl	sivuja	kpl	sivuja	kpl	sivuja
Kielenkäytön oppaat	1	444	3	497	2	367
Muut julkaisut ja artikkelit	186	2 650	155	1 752	157	2 262
Kotuksen lehdet	3	690	3	707	3	702
Säännölliset palstat lehdistössä	138	138	129	129	94	94
Verkojulkaisut Kotuksen sivuilla	–	–	–	–	1	232
Kielipalstat Kotuksen verkkosivuilla	23	23	37	37	60	60
Yhteensä	351	3 945	326	3 121	317	3 717

4.3 Tietohuolto

Kotuksen tulossopimus 2007–2009:

Tietohuolto ylläpitää, tuottaa ja kehittää tutkimuskeskuksen kannalta relevantteja kielentutkimusaineistoja, niin että ne palvelevat paitsi tutkimuskeskusta myös muuta tiedeyhteisöä, viranomaisia ja suurta yleisöä. Sähköisiä tutkimusaineistoja täydennetään ja niiden käytettävyyden parantamiseksi tiivistetään kieliteknologista yhteistyötä muiden alan toimijoiden kanssa. Aineistojen avointa saatavuutta parannetaan yhteistyössä yliopistojen ja tieteellisten seurojen kanssa. Aineistojen käyttöä seurataan. Kirjaston kokoelmat pidetään ajantasaisina. Asiakas- ja tietopalvelu on nopeaa ja luotettavaa.

Sähköiset aineistot

Kotuksessa on vapaasti käytettäviä aineistoja ja luvanvaraisia aineistoja. Kielentutkimusaineistojen kattavuutta ja määrää lisättiin ja saatavuutta parannettiin edelleen, kun Kotuksen aineistopalvelu Kainoa (www.kaino.kotus.fi) kartutettiin 7,9 miljoonan sanan verran. Uudentyyppisinä aineistoina palveluun lisättiin Paikannimikartasto, Nauhoitearkiston kokoelmatietokanta, Namnledslexikon ja taajuussanalistoja. Nyt aineistoja on vapaassa käytössä 21,3 miljoonan sanan verran. Tämän lisäksi luvanvaraisia aineistoja on tutkijoiden käytössä 106,0 miljoonaa sanaa Kotuksessa. CSC:n Kielipankin kautta on lisäksi käytössä 214,4 miljoonaa sanaa suomen ja ruotsin aineistoja, joiden tuottamisessa Kotuksella on ollut suuri osuus.

Taulukko 9. Sähköisten aineistojen indikaattorilukemat.

Aineisto	2006	2007
Tekstikorpuks	2 853	4 501
Sanakirjat ja sanastot	2 959	5 929
Viitetietokannat	1 540	1 852
Kartat ja kuvat	0	70
Ääni- ja kuvatallenteet	6 651	9 250
Aineistoindikaattori yhteensä	14 003	21 602

Sähköisten aineistojen käyttöluvut ilmenevät taulukosta 10. Kotuksen luvanvaraisten aineistojen käyttölupien määrä pudonnee tulevana vuosina, kun tutkijoiden odotetaan siirtyvän käyttämään aineistoja (joista osa oli vuoteen 2005 luvanvaraisia) vapaasti Kotuksen aineistopalvelun kautta.

Taulukko 10. Luvanvaraisten sähköisten aineistojen käyttöluvut.

	2005	2006	2007
Kotuksen aineistot			
Voimassa olevat käyttöluvut	82	91	60
CSC:n Kielipankki			
Suomen kielen tekstipankki	149	94	173
Oulun korpus	63	32	57
Yhteensä	212	126	230

Kotuksen aineistopalvelu Kaino avattiin vuoden 2006 lopulla, joten sen käyttöä on voitu seurata ensimmäisen kerran vuonna 2007 (taulukko 11).

Taulukko 11. Vapaasti käytettävien sähköisten aineistojen käyttö 2007.

Aineisto	Ladattuja sivuja	Yksittäisiä käyttäjiä	Vierailujen määrä
Korpuukset	75 288	6 097	8 556
Tietokannat	106 550	4 653	7 611
Sanastot	14 809	2 444	2 859
Aineistopalvelu Kaino yhteensä	196 647	13 194	19 026

Nimiarkiston kokoelmakortiston sähköistämissuunnitelma valmistui ja kokoelmatietokanta saatiin hyvään alkuun. Myös Kotuksen kaikki aineistot kattava tietokanta saatiin koekäyttöön. Tietokannat julkaistaan Kotuksen aineistopalvelussa. Tutkijoiden käyttöön rakennettiin puhetilannetietokanta, jossa on kuvailutiedot yli 1 300 keskustelutilanteesta.

Äänitteitä digitoitiin edellisvuotta vähemmän. Videoiden digitointi jatkui edellisvuosien tapaan. Äänitteitä on kaikkiaan noin 23 000 tuntia, joista nyt on digitoituna runsas puolet. Kulttuurihistoriallisesti merkittävä vahaleriökokoelma (838 kpl) saatiin luetteloiduksi ja sen digitointiin pyritään hankkimaan erillisrahoitus.

Taulukko 12. Digitoitujen äänitteiden määrät tunteina.

	2005	2006	2007
Digitoitujen äänitteiden vuosikartunta	2 280	2 467	1 943
Yhteensä	8 120	10 587	12 530

Aineistoyhteistyötä on jatkettu mm. CSC:n, Turun yliopiston ja Suomalais-Ugrilaisen Seuran kanssa.

Kotus on osallistunut opetusministeriön hallinnonalan tietohallintoyhteistyöhön, ja Kotuksen kaikki toiminnot kattava tietohallintosuunnitelma valmistui.

Kokoelmatietokantojen suunnitteluun ja äänitteiden digitointiin saatiin ulkopuolista rahoitusta opetusministeriöltä, säätioilta ja kunnilta.

Sähköisten aineistojen työ on siis edelleen edennyt suotuisasti ja varsinkin digitointityö on herättänyt kiinnostusta myös tiedotusvälineissä.

Arkistot ja kirjasto

Arkistojen asiakkaina (taulukko 13) ovat Kotuksen tutkijoiden lisäksi olleet ulkopuoliset tutkijat (myös ulkomaisia), opiskelijat ja esimerkiksi kääntäjät ja toimittajat. Kirjaston suurin lainaajaryhmä on edelleen Helsingin yliopiston opiskelijat, opettajat, tutkijat ja muu henkilökunta, 54 % (2006: 52 %). Arkistojen asiakaskäyntien määrä laski jonkin verran edellisvuodesta, mikä johtuu siitä, että asiointi on yhä enemmän siirtynyt verkkoon mm. nauhoitearkiston kokoelmatietokannan julkistamisen myötä.

Sen sijaan kirjaston asiakaskäyntien määrä nousi huomattavasti edellisvuosista (taulukko 14), koska kirjaston kokoelmien näkyvyys on parantunut Helka-tietokannassa luetteloinnin edistyttyä. Arkistojen ja kirjaston tietopalvelutehtävien määrä kasvoi edellisvuodesta. Tietopalvelutehtävät on pystytty hoitamaan sovitusti, pääosin tilauspäivänä.

Kirjastolla on näkyvä asema erikoiskirjastoverkossa. Kirjasto on mukana kansainvälisessä uralilaisten kielten tutkimuksen viitetietokantahankkeessa Urbiksessa ja on edelleen tuottanut runsaasti aineistoa Helka- ja Arto-tietokantoihin yhtenä sen suurimmista viitteiden tuottajista. Kirjaston kokoelmat karttuivat suunnitellusti ja Helka-tietokantaan tuotettiin viitteitä vuosittaisen keskimäärän verran. Kirjasto on mukana valtakunnallisessa Kysy kirjastonhoitajalta -etätietopalvelussa.

Arkistojen ja kirjastojen asiakaskyselyssä saatu ja spontaani palaute on ollut positiivista. Arkistojen ja kirjastoyhteistyötä jatkettiin muistiorganisaatioiden kanssa ja Helsingin yliopiston humanistisen kirjaston kanssa.

Taulukko 13. Arkistojen palvelutoiminta.

	2005	2006	2007
Tietopalvelutoimeksiannot	1 029	1 081	1 181
Asiakaskäyntejä	1 292	1 147	1 052

Taulukko 14. Kirjaston palvelutoiminta.

	2005	2006	2007
Asiakaskäynnit ¹	7 801	8 316	9 880
Lainat	14 479	11 416	12 502
Tietopalvelutoimeksiannot	704	757	800

¹ Laskettu tieteellisten kirjastojen otantamenetelmällä.

4.4 Vähemmistökielet

Kotuksen tulossopimus 2007–2009:

Kotus toimii sen hyväksi, että Suomessa käytettävien saamelaiskielten, Suomen romanikielen ja suomalaisen viittomakielen käyttöala voi laajentua. Tämän edistämiseksi tutkitaan näiden kielten rakennetta ja käyttöä sekä vahvistetaan kielen asemaa kussakin kieliyhteisössä. Toimitaan yhdessä kieliryhmiä edustavien organisaatioiden kanssa. Samalla edistetään ja seurataan kieliä koskevan lainsäädännön toteutumista.

Vähemmistökielten tutkimuksessa ja huollossa on saavutettu tavoitteet pääosin hyvin (taulukko 15). Merkittävää oli se, että opetusministeriöltä saatiin erillisrahoitus inarinsaamen tutkijan palkkaamiseen.

Laadittiin kieltä käsitteleviä yleistajuisia ja tieteellisiä artikkeleita, pidettiin luentoja ja esitelmää sekä laadittiin vähemmistökielten nykytilaa ja tutkimus- ja huoltotarpeita koskevat selvitykset.

Saamen kielet

Perustettiin inarinsaamen tutkijan osapäiväinen toimi, ja inarinsaamen oikeakielisyyssopas *Anarâškielâ ravvuuh* ilmestyi. Käynnistettiin koltansaamen elvytykseen ja dokumentointiin pyrkivä kielentallennushanke. Saamen kielten huolto painottui terminologian luontiin ja vakiinnuttamiseen. Vastattiin 1 536 neuvontakysymykseen. Saamelaiskielten sanojen alkuperää koskeva Älgu-tietokanta oli yleisön käytettävissä aineistopalvelu Kainossa. Tietokannan kartunta eteni hyvin.

Karjalan kieli

Jatkettiin *Karjalan kielen sanakirjan* muuntamista sähköiseen muotoon. Vastattiin 28 tietopalvelutehtävään.

Romanikieli

Lähes 750 sivua käsittävä monografia *Suomen romanin äänne- ja muotorakenne* ilmestyi. Teos on ensimmäinen laaja tutkimus suomen romanikielen äännteistä ja muotorakenteesta. Romanin lauseoppia käsittelevän teoksen käsikirjoitus eteni hyvin. Osallistuttiin romanikielen elvytyshankkeeseen. Vastattiin 309 neuvontakysymykseen.

Viittomakieli

Kotuksen viittomakielen tutkija toimi tiiviissä yhteistyössä Kuurojen Liiton kanssa. Viittomakielen verkkosanakirjapalvelun toimivuutta parannettiin.

Taulukko 15. Vähemmistökielten tutkimuksen ja huollon tulokset 2007.

	2007
Tieteelliset julkaisut, kpl	2
Tieteelliset julkaisut, sivua	721
Yleistajuiset julkaisut, kpl	15
Yleistajuiset julkaisut, sivua	122
Kielineuvonta, vastauksia, kpl	1 845
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät, kpl	11
Yliopisto-opetus, tuntia	9
Tietopalvelutehtävät	28
Sähköiset aineistot	1 466

5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Kotuksen tulossopimus 2007–2009:

Tutkimuskeskus kehittää työyhteisöään tavoitteena henkilöstön hyvä työkyky ja työhyvinvointi. Tavoitteena on säilyttää työtyytyväisyysindeksi vähintään nykyisessä (3,4). Pyritään terveelliseen ja turvalliseen työympäristöön ja hyvinvointia tukevaan työilmapiiriin. Henkilöstöstrategian avulla pyritään tarkoituksenmukaiseen henkilöstön määrään ja rakenteeseen.

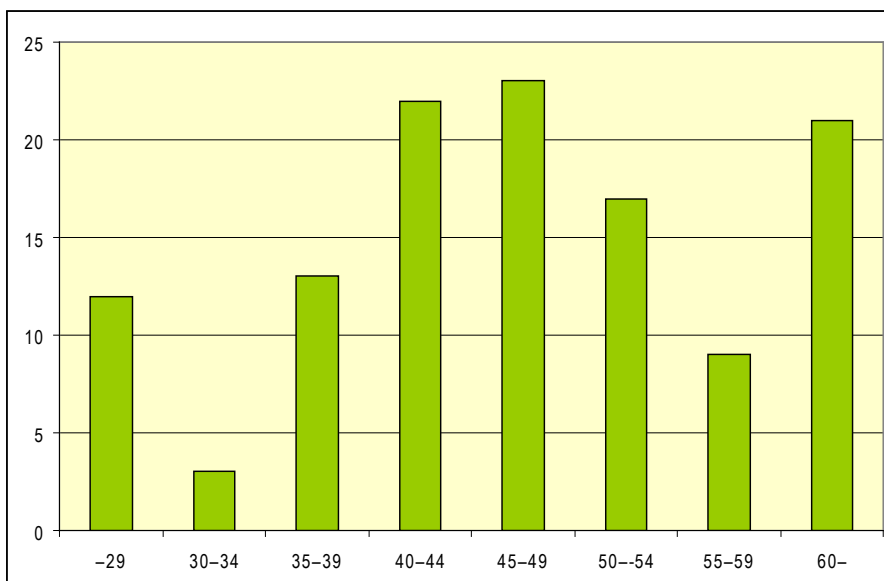
5.1 Henkilöstö

Kotuksen henkilöstömäärä oli vuoden 2007 lopussa 121. Vuoden aikana tehtiin 101 henkilötyövuotta. Henkilötyövuosien määrä väheni merkittävästi edellisiin vuosiin verrattuna (2005: 114, 2006: 112,6, 2007: 101, ks. taulukko 1). Vuoden 2007 henkilötyövuosien tavoite oli 110, mutta henkilötyövuosia jouduttiin vähentämään huomattavasti enemmän, jotta valtion tuottavuusohjelman mukainen rahamäärä kyettiin säästämään. Tämä toteutettiin niin, että määräaikaista avustavaa henkilöstöä ja sijaisia palkattiin aiempaa vähemmän.

Suurin osa henkilöstöstä (96) oli vakinaisissa virka- tai työsuhteissa. Määräaikaissa työsuhteissa oli 25 (21 %) henkilöä. Näistä pääosa oli sijaisia ja lyhyissä projekteissa olevia harjoittelijoita ja opiskelijoita sekä siviilipalvelumiehiä. Kokoaikaisia työntekijöitä oli 104 ja osa-aikaisia 17. Osa-aikaisista valtaosa teki hieman lyhennettyä työaika omasta aloitteestaan perhesyistä. Virasta vapaana ja vuorotteluvapaalla oli useita henkilöitä.

Henkilöstöstä 84,5 prosentilla oli korkeakoulututkinto. 19 prosentilla oli yliopiston jatkotutkinto. Koulutustasoindeksi oli 6,7 (asteikko 1–8, valtion henkilöstön koulutustasoindeksi 5,08).

Henkilöstön keski-ikä oli 47,75 vuotta (valtion henkilöstön keski-ikä 43,65). Noin viidennes henkilöstöstä on täyttänyt 60 vuotta (kuvio 4). Kotuksen henkilöstön vaihtuvuus on perinteisesti vähäistä. Vuonna 2007 ei vaihtunut yhtään vakinaista työntekijää. Lähivuosina henkilöstön eläköityminen kuitenkin lisääntyy ja henkilöstön vaihtuvuus voimistuu.

Kuvio 4. Henkilöstön ikäjakauma 31.12.2007.

5.2 Työhyvinvointi ja työsuojelu

Kotus pyrkii pitämään yllä henkilöstön hyvää työkykyä ja työhyvinvointia. Kotuksessa toimii työhyvinvointiryhmä. Ryhmä laati vuosittaisen toimintasuunnitelman sekä erillisen työhyvinvointisuunnitelman 2007–2010. Henkilöstölle järjestettiin koulutustilaisuudet jaksamisesta asiantuntijatyössä ja hankalista asiakastilanteista.

Henkilöstön terveydentila oli sairauspoissaoloilla mitattuna hyvä, 7 pv/htv (edellisenä vuonna 6,8 pv/htv).

Vuonna 2007 tehtiin työtyytyväisyyskysely valtiovarainministeriön barometrilla. Tulokseksi saatiin 3,4 eli sama kuin aiemmissa kyselyissä. Tulos on samanlainen kuin valtiolla keskimäärin.

Henkilöstön liikuntaharrastuksia on tuettu järjestämällä liikuntaryhmiä ja vuotuinen virkistyspäivä. Henkilöstön käytössä on kuntosali.

5.3 Henkilöstökoulutus ja ammatillinen pätevytyminen

Kotuksessa järjestettiin kolme kaikille työntekijöille tarkoitettua koulutustilaisuutta sekä kaksi vierailuluentoa. Lisäksi järjestettiin norjan ja tanskan lyhyet kurssit. Henkilöstö osallistui myös erilaisiin omaa ammattitaitoaan kehittäviin koulutustilaisuuksiin ja seminaareihin Kotuksen ulkopuolella.

Seitsemällä työntekijällä oli vireillä väitöskirjatyö vuoden aikana.

6. Tilinpäätösanalyysi

6.1 Talouden analyysi

Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen toiminta rahoitetaan budjettirahoituksella ja veikkausvoittovaroilla. Lisäksi käytettävissä on maksullisen toiminnan tuloja ja pienehkö määrä ulkopuolista rahoitusta. Budjettirahoitus ja veikkausvoittovarat sekä edellisten vuosien säästöt käsittivät 86 prosenttia rahoituksesta vuonna 2007. Budjettirahoitus oli 2,7 miljoonaa euroa ja veikkausvoittovarat 2,4 miljoonaa euroa.

Ulkopuolista rahoitusta ja maksullisen toiminnan tuloja oli lähes miljoona euroa. Kaikkiaan käytettävissä oli lähes 6,8 miljoonaa euroa (taulukko 16).

Taulukko 16. Toiminnan rahoitus ja menot vuosina 2006–2007.

Toiminnan rahoitus	2006	2007
Budjettirahoitus	2 788 000	2 746 000
Veikkausvoittovarat	2 175 000	2 375 000
Maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet	49 933	34 182
Liiketaloudellinen maksullinen toiminta	617 742	726 804
Muu ulkopuolinen rahoitus	77 795	197 173
Edellisten vuosien säästöt	956 504	705 257
Yhteensä	6 664 974	6 784 416
Menot	2006	2007
Henkilöstökulut	4 699 407	4 619 310
Aineet ja tarvikkeet	99 762	72 616
Kiinteistömenot	710 554	701 202
Palvelut	401 650	403 376
Muut menot	27 103	24 313
Yhteensä	5 938 476	5 820 817

Usean vuoden ajan on jouduttu käyttämään säästöjä vuotuisiin menoihin. Palkkausjärjestelmän toteuttaminen vaati runsaasti varoja. Vaikka henkilötövuosien määrä väheni yli kymmenellä henkilötövuodella, henkilöstökulut ovat suhteessa lisääntyneet. Siirtyviä varoja on suhteellisen paljon, koska vuodelle 2007 myönnettyt muuttovarat (200 000 €) käytetään muuton siirryttyä vuonna 2008.

Taloudellinen liikkumavara on Kotuksessa hyvin pieni. Henkilöstömenojen osuus on edelleenkin suurin osa kokonaismenoista (79 %). Kiinteistömenot olivat 12 %. Vain 9 % määrärahoista on käytettävissä muuhun toimintaan, esimerkiksi terveydenhoitoon, tietotekniikkaan, kirjoihin, tarvikkeisiin, matkoihin ja koulutukseen.

Vuonna 2007 saatiin omasta kustannustoiminnasta aiempaa enemmän tuloja, koska *Kielitoimiston sanakirjaa* ja *Kielitoimiston oikeinkirjoitusopasta*, myytiin paljon. Useimmat Kotuksen julkaisut eivät kuitenkaan ole suurten ostajaryhmien teoksia, joten toimintaa ei suuressa määrin voi rakentaa myyntitulojen varaan.

Taulukko 17. Talousarvion toteutumalaskelma 2007.

	Määräraha tai tuloarvio				
	Vuodelta 2007	Edelliseltä vuodelta	Käytettävissä	Käytetty tai kertynyt	Siirretty vuodelle 2008
Varsinaiset määrärahat					
29.60.23 Toimintamenot	2 746 000	705 257	3 451 257	2 773 491	677 766
29.60.53 Veikkausvoittovarot	2 375 000		2 375 000	2 375 000	0
Yhteensä	5 121 000	705 257	5 826 257	5 148 491	677 766
Ulkopuolinen rahoitus					
29.60.23 Liiketaloudellisten suoritteiden tulot ja menot	726 804		726 804	459 834	266 970
29.60.23 Julkisoikeudellisten suoritteiden tulot ja menot	34 182		34 182	44 075	-9 893
Opetusministeriö:					
29.60.53.06 Kansainvälinen tieteellinen yhteistyö	4 140		4 140	4 140	0
29.60.53.07 Tieteen ja yhteiskunnan vuorovaikutus	54 000		54 000	54 000	0
9.60.501 Suomen Akatemian tutkimusmääräraha	64 000		64 000	35 244	28 756
4.05.29.88.50 Suomen Akatemian tutkimusmääräraha	16 230		16 230	16 230	0
4.06.29.88.50 Suomen Akatemian tutkimusmääräraha	3 890		3 890	3 890	0
34.06.51.21 Palkkaukset ja muut menot (työllistetyt)	54 913		54 913	48 897	6 016
Yhteensä	958 159		958 159	666 310	291 849
Varsinainen ja ulkopuolinen rahoitus yhteensä	6 079 159	705 257	6 784 416	5 814 801	969 615

Tutkimuskeskuksen määrärahat vuodeksi 2007 olivat yhteensä 5 826 257 euroa. Vuodelta 2006 siirtyi 705 257 euroa ja vuodelle 2008 siirtyi 934 843 euroa. Määrärahoista palkkoihin ja palkkioihin kului 79 % (v. 2006 79 %). Kiinteistömenot olivat 12 % (v. 2006 11,3 %) ja muuhun toimintaan alle 9 % (v. 2006 alle 10 %).

7. Sisäisen valvonnan arviointi

Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen johdon valvontavastuu ja valvontatehtävät on säädelty tutkimuskeskusta koskevassa laissa, asetuksessa ja työjärjestyksessä sekä opetusministeriön maksupisteitä koskevassa taloussäännössä. Sisäinen valvonta on osa tutkimuskeskuksen johtamista ja ohjausta.

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus laatii vuosittain opetusministeriön kanssa tulossopimuksen, jonka toteutumista arvioidaan ja jota tarkistetaan tulosneuvotteluissa. Opetusministeriön sisäisen tarkastuksen ohjesääntö ohjaa myös Kotuksen toimintaa.

Opetusministeriön taloussäännön lisäksi Kotuksen omassa vuosittain päivitettävässä talousohjeessa on määräykset laskujen hyväksymisestä. Vuonna 2007 opetusministeriön revisori suoritti suunnitelman mukaisen talousasioita koskevan tarkastuskäynnin.

Vuonna 2007 valmisteltiin keväällä 2008 toteutettava Kotuksen tietoturvasuunnitelmaan liittyvä tietoturvan riskien arviointi.

Helsingissä 13.3.2008

Pirkko Nuolijärvi
johtaja
Kotimaisten kielten tutkimuskeskus

Julkaisut 2007

Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja -sarja

Atlas linguarum Fennicarum = Itämerensuomalainen kielikartasto = Läänemeresoome keeleatlas = Ostseefinischer Sprachatlas = Lingvistic eskij atlas pribaltijsko-finskihazykov : ALFE / [päätoimittaja = peatoimetaja = Chefredakteur = glavnyi redaktor: **Tuomo Tuomi**] ; [toimitus = toimetus = Redaktion = redkollegia: **Anneli Hänninen** ... et al.]2 / [2. osan vastaava toimittaja = 2. osa vastutav toimetaja = verantwortlicher Redakteur des zweiten Bandes = otvetstvennyi redaktor 2 toma: Tiit-Rein Viitso] ; [kartat = kaardid joonistanud = Kartographik = karty: **Anneli Hänninen**] ; [... käännös = tõlge = ... Übersetzung = ... perevod ... **Klaas Ph. Ruppel** ... et al.] - Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2007. – 540 s. ; kartt. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia ; 800) (KTKJ ; 118).

Granqvist, Kimmo: Suomen romanin äänne- ja muotorakenne. – Helsinki : Suomen Itämainen Seura : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2007. – 714 s. (Suomen Itämaisen Seuran suomenkielisiä julkaisuja ; 36) (KTKJ ; 145).

Kielitoimiston oikeinkirjoitusopas / [toimitus: **Salli Kankaanpää** (päätoimittaja), **Elina Heikkilä**, **Riitta Korhonen**, **Sari Maamies**, **Aino Piehl** ; muut kirjoittajat **Riitta Eronen**, **Riitta Hyvärinen**, **Taru Kolehmainen**, **Pirjo Mikkonen**, **Raija Moilanen**, **Minna Pyhälähti**, **Matti Räsänen**, **Sari Vaula**, **Inkallisa Vihonen**, **Elina Wihuri**]. – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2007. – 262 s. (KTKJ ; 147).

Morottaja, Matti: Anarâskielâ ravvuuh. – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2007. – 105 s. (KTKJ ; 144).

Suomalainen paikannimikirja / päätoimittaja: **Sirkka Paikkala** ; toimitussihteeri: **Eeva-Liisa Stenhammar** ; muu toimitus: **Pirjo Mikkonen**, **Ritva Liisa Pitkänen**, **Peter Slotte** ; kirjoittajat: **Kirsti Aapala**, **Terhi Ainiala**, **Tiina Manni-Lindqvist**, **Leila Mattfolk**, **Raija Miikkulainen**, **Pirjo Mikkonen**, **Sirkka Paikkala**, **Ritva Liisa Pitkänen**, **Minna Salonen**, **Peter Slotte**, **Eeva-Liisa Stenhammar**, **Helinä Uusitalo**, **Toni Suutari** ... et al. – Helsinki : Karttakeskus : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2007. – 592 s. ; kuv., kartt. (KTKJ ; 146).

Skrifter / Forskningscentralen för de inhemska språken

Ordbok över Finlands svenska folkmål. Bd 4. Kyss–Och / huvudredaktör **Peter Slotte**, redaktionssekreterare **Susanne Bergström** och redaktörerna **Carola Åkerlund** och **Caroline Sandström**. **Therese Leinonen** och **Lisa Södergård** har som vikarier medverkat i redaktionsarbetet. – 624 s. (Skrifter / Forskningscentralen för de inhemska språken ; 1).

Lehdet – Tidskrifter

Hiidenkivi : suomalainen kulttuurilehti / julkaisijat: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Suomen Kotiseutuliitto, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. – Helsinki : Stellatum, 2007. ISSN: 1236-794X Ilm. tiheys: Kuusi kertaa vuodessa. 378 sivua.

Kielikello : kielenhuollon tiedotuslehti / Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. – Helsinki : Stellatum, 2007. ISSN: 0355-2675. Ilm. tiheys: Neljä kertaa vuodessa. 183 sivua.

Språkbruk / tidskrift utgiven av Svenska språkbyrån vid Forskningscentralen för de inhemska språken. – Helsingfors : Forskningscentralen för de inhemska språken, 2007. ISSN: 0358-9293. Ilm. tiheys: Neljä kertaa vuodessa. 141 sivua.

Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen verkkojulkaisuja -sarja

Johan Habermanin maantarkastusluettelo Pien-Savosta 1620-luvulta / Toimittanut **Timo Alanen** ; Verkkotoimitus: **Jari Vihtari** ja **Raija Miikkulainen**. – Helsinki 2007. - 498 s. (KTKVJ ; 2) Verkkojulkaisu, HTML: <URL <http://kaino.kotus.fi/www/verkkojulkaisut/julk2>>.

Tanner, Satu: Salaperäinen Suomen suku – Tutkimuslaitos Suomen suvun historiikki / Satu Tanner ; Verkkotoimitus: **Raija Miikkulainen**. – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2007. – 232 s. (KTKVJ ; 3)<URL <http://kaino.kotus.fi/www/verkkojulkaisut/julk3>>.

Kirjat – Monografier

Aapala, Kirsti: Pääskynhattu, päivänkämmen : kasvikertomuksia / **Kirsti Aapala** ; kuvittanut Marja Aapala. – Helsingissä : Otava, 2007. – 239 s. ; kuv.

Alanen, Timo: Vihdin seurakunnan ja Pyhäjärven kappelin kartta 1688 sekä Lohjan rovastikunnan saarnapaikat. – Vihti : Vihdin museo ja Karkkilan ruukkimuseo Senkka, 2007. – 21 s. ; kuv., kartt.

Eronen, Riitta: Uudissanat rötösherrasta salarakaaseen / **Riitta Eronen** ; [piirroset: Jouko Innanen]. – Helsingissä : Otava, 2007. – 255 s. ; kuv.

Heikkinen, Vesa: Kielen voima. – Helsinki : Gaudeamus, 2007. – 184 s.

Itkonen, Terho – Maamies, Sari: Uusi kieliopas / Terho Itkonen ; tarkistanut ja uudistanut **Sari Maamies**. – 3., tark. p. - Helsinki : Tammi, 2007. – 452 s.

- Martola, Nina:** Konstruktioner och valens : verbfraser med åt i ett jämförande perspektiv. – [Helsingfors] : Insitutionen för nordiska språk och nordisk litteratur, Helsingfors universitet, 2007. – 333 s. : taul. (Nordica Helsingiensia ; 9) Diss. : University of Helsinki, 2007. Julkaistu myös verkkoversiona.
- Moisio, Arto:** Tsšuvassilais-suomalainen sanakirja : 8000 sanaa = Cavašla-finla slovar' : 8000 samah / **Arto Moisio**, Eduard Fomin, Jorma Luutonen. – Turku : [Turun yliopisto], 2007. – 286 s. (Turun yliopiston suomalaisen ja yleisen kielitieteen laitoksen julkaisuja ; 76).
- Reuter, Mikael:** Reuters rutor. 3 : Språkspalter om ord och ordanvändgning. - Esbo : Schildts, 2007. – 215 s.
- Tiililä, Ulla:** Tekstit viraston työssä (Abstract: Texts and text production in a city department : a study of the language and context of benefit decisions). – Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2007. – 261 s. : kuv. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia ; 1108) Diss. : Helsingin yliopisto, 2007.
- Uusi keliopas : testit ja tehtävät / Eveliina Ventelä, Marika Kesseli, **Riitta Eronen**. – Helsinki : Tammi, 2007. —208 s.

Toimitteet – Redigerade verk

- Suomi kakkonen ja kirjallisuuden opetus / toimittaneet Marjo Mela ja **Pirjo Mikkonen**. – Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2007. – 199 s. (Tietolipas ; 216).
- Språk i Norden 2007. Mediespråk / huvudredaktör **Charlotta af Hällström-Reijonen**. – Oslo : Språknebdene i Norden, 2007. – 180 s.
- Valtionhallinnon kielitutkinnot = Språkexamina i reviderad form / Tarja Leblay & **Mikael Reuter** (toim./red.). – [Helsinki] : Opetushallitus, 2007. – 160 s.

Tieteelliset artikkelit ja katsaukset – Vetenskapliga artiklar

- Ainiala, Terhi:** Namnforskningens generella aspekter och framtidens utmaningar // Namn og nemne. – Bergen : Norsk namnelag. 26 (2006), s. 59–66.
 — Namnforskningens generella aspekter och framtidens utmaningar // Nytt om namn. Meldingsblad for Norsk namnelag. – Oslo, 2006. 44 (2006), s. 10–12.
- Ainiala, Terhi** – Vuolteenaho, Jani – **Wihuri, Elina:** Asuntosäästäjien Tapiolasta Helsingin East Endiksi: kaava- ja taloyhtiönimistö Vuosaaren kasvun // Yhdyskuntasuunnittelu. – Helsinki : Yhdyskuntasuunnittelun seura. 45 (2007) : 4, s. 6–29.
- Alanen, Timo:** Savolaxiska släktnamn, individnamn, bynamn och gårdsnamn i ljust av Johan Habermans jordrevningslängd från 1620-talet. (Summary: Family names, individual names, village names and farm names in the province of Savolax in the light of Johan Haberman's land survey register from the 1620s) // <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=768> (Ilm. myös: Namn och Bygd. 93. S. 89–103).
- Heikkinen, Vesa:** Tekstejä, tutkijoita ja tekstintutkijoita // Puhe ja kieli. – Helsinki : Puheen ja kielen tutkimuksen yhdistys. 27 (2007) : 1, s. 1–7.
 — Tekstin semantiikasta // Merkityksen ongelmasta vähemmistökielten oikeuksiin / toimittaneet: Harri Mantila, Merja Karjalainen & Jari Sivonen. – Oulu : Oulun yliopisto, 2007. (Acta Universitatis Ouluensis. Series B. Humaniora ; 79), s. 21–34.
 — Tieteellinen artikkeli // Kulttuurintutkimus. – Jyväskylä : Jyväskylän yliopiston kirjasto. 24 (2007) : 4.
- Heinonen, Tarja Riitta:** Variation and flexibility within verb idioms in Finnish // Collocations and idioms. 1 : Papers from the First Nordic Conference on Syntactic Freezes Joensuu, May 19–20, 2006 / editors: Marja Nenonen and Sinikka Niemi. Joensuu : Joensuun yliopisto 2007 (Studies in languages ; 41), s. 146–159.
- af Hällström-Reijonen, Charlotta:** Tavaststjerna i provinsialismernas snårskog. Det sverigesvenska förlagsargumentet // Språk och stil. – Uppsala : Swedish Science Press. 17 (2007), s. 152–192 Ilm. (myös: <http://www.kotus.fi/files/912/152-192.PDF>).
 — Är vi rädda för finlandismer i onödan? Om språkvård, svenska förlag och Tavaststjerna // Studier i svensk språkhistoria. 9 : Det moderna genombrottet : också en språkfråga? Föredrag vid nionde sammankomsten för svenska språkets historia, i Åbo 19-20 maj 2006 / utgivare: Lars Wollin, Anna Saarukka och Ulla Stroh-Wollin. – Åbo : Åbo Akademi 2007, s. 296.
- Kankaanpää, Salli:** Språk i förändring i kommunala pressmeddelanden i Finland // Klart sprog er godt sprog. Rapport fra en nordisk konference om klarsprog Gillleleje 15.–17. november 2006 / Redigeret af Pia Jarvad og Ida Elisabeth Mørch. – Dansk Sprognævn, 2007 (Dansk Sprognævns skrifter ; 38), s. 41–51.
- Kolehmainen, Taru:** Virsikirjan suomennoshistoriaa // Suomennoskirjallisuuden historia. 1 / toimittaneet H. K. Riikonen, Urpo Kovala, Pekka Kujamäki ja Outi Paloposki. – Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2007. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia ; 1112), s. 69–81.
- Kärkkäinen, Elise – **Sorjonen, Marja-Leena** – Helasvuo, Marja-Liisa: Discourse structure // Language typology and syntactic description. Vol. 2: Complex constructions ed. by Timothy Shopen. - Second edition. – Cambridge, 2007, s. 301–371.
- Lauerma, Petri:** 1900-luvun alun helsinkiläistä päiväkirjakieltä // Sananjalka. – Turku : Suomen kielen seura. 49 (2007), s. 162–171.
 — Castrenianumin muistoja Verkko-Virittäjässä // Virittäjä. – Helsinki : Kotikielen seura. 111 (2007) : 4, s. 606–608.
 — Tekstityypit, niiden rajaamisen keinot ja kielelliset erot Turun Wiikko-Sanomissa 1829 – Yksi hyvä ystävä kertoi minulle // <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=2447> >.
 — Vieraiden grafeemien väistyminen varhaisnykysuomesta etenkin Jakob Johan MalMBERGIN tuotannon valossa

- (E. Summary: The abandonment of foreign graphemes in Early Modern Finnish with special reference to Jakob Johan Malmberg's works) // *Virittäjä*. – Helsinki : Kotikielen seura. 111 (2007) : 3, s. 322–345.
- Lounela, Mikko**: Anatomy of an XML-based Text Corpus Server // the 16th Nordic Conference of Computational Linguistics. Nodalida 2007 Proceedings. Tartu, Estonia. <http://dspace.utlib.ee/dspace/handle/10062/2600>.
- Kieliteknologiasta suomenkielisten tekstien tutkimisessa (E. Summary: Of quantitative analysis in exploring Finnish texts) // *Puhe ja kieli*. – Helsinki : Puheen ja kielen tutkimuksen yhdistys. 27 (2007) : 1, s. 47–54.
- Tekstien kvantitatiivisia piirteitä: teksti ja tekstijoukko määrällisten muuttujien valossa // <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=2451>>.
- Mattfolk, Leila** – Brenner, Magnus – Östman, Jan-Ola: Finlands svenska dialekter i tvärvetenskaplig kontext // *Nordisk dialektologi og sociolingvistik : Foredrag på 8. Nordiske Dialektologkonferens Århus 15.–18. august 2006 / Torben Arboe (red.)*. – Århus : Peter Skautrup Centret for Jysk Dialektforskning Aarhus Universitet, 2007, s. 106–115.
- Mattfolk, Leila** – Kristiansen, Tore: Svenskfinland // *Nordiske sprogholdninger. En masketest. Moderne importord i språka i Norden V / Tore Kristiansen (red.)*. – Oslo : Novus, 2006, s. 117–141.
- Mikkonen, Pirjo** – **Paikkala, Sirkka**: World place names: exonyms and endonyms in Finnish publications. Submitted by Finland. Summary // Ninth United Nations Conference on the Standardization of Geographical Names. New York, 21–30 August 2007. Item 10: Exonyms. E/CONF.98/127. 2 s. <http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/9th-UNCSGN-Docs/E-CONF-98-127-E.pdf> . Useita kieliversioita.
- World place names: exonyms and endonyms in Finnish publications. Submitted by Finland // Ninth United Nations Conference on the Standardization of Geographical Names. New York , 21–30 August 2007. Item 10: Exonyms. E/CONF.98/127/Add 1. 3 s. <http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/9th-UNCSGN-Docs/E-CONF-98-127-Add1.pdf>.
- Nuolijärvi, Pirkko**: ”On se aika monellaista ollu.” Menneisyyden esiinkutsuminen murrehaastatteluissa // *Menneisyys on toista maata*. - Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2007. (Kalevalaseuran vuosikirja ; 86), s. 79–97.
- Nuolijärvi, Pirkko** – Tiittula, Liisa: Puhuttu kieli kaunokirjallisuuden suomenoksissa // *Suomenoskirjallisuuden historia. 2 / toimittaneet H. K. Riikonen, Urpo Kovala, Pekka Kujamäki ja Outi Paloposki*. – Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2007. (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia ; 1112), s. 387–400.
- Paikkala, Sirkka**: Exonyms or endonyms - How the ortographical norms of foreign place names became established in Finnish in the 19th century // *Exonyms and the International Standardization of Geographical Names. Approaches towards the Resolution of an Aparent Contradiction / eds. Peter Jordan ... [et al.]*. – Wien : Berlin, 2007, s. 165–183.
- *Das finnische Personennamensystem // Europäische Personennamensysteme. Ein Handbuch von Abasisch bis Zentralladinisch / Hrsg. v. Andrea Brendler und Silvio Brendler*. – Hamburg : Baar-Verlag, 2007, s. 200–214.
- Measures taken in Finland to implement United Nations resolution VIII/2 on commemorative naming practices for geographical features. Submitted by Finland. Summary. – Ninth United Nations Conference on the Standardization of Geographical Names. New York, 21–30 August 2007. Item 7: Measures taken and proposed to implement United Nations resolutions on the standardization of geographical names. E/CONF.98/122. 1 s. <http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/9th-UNCSGN-Docs/E-CONF-98-122-E.pdf> . Useita kieliversioita.
- Measures taken in Finland to implement United Nations resolution VIII/2. Commemorative naming practices for geographical features. The recommendation on commemorative naming practices in Helsinki, Finland. Submitted by Finland. – Ninth United Nations Conference on the Standardization of Geographical Names. New York, 21–30 August 2007. Item 7: Measures taken and proposed to implement United Nations resolutions on the standardization of geographical names. E/CONF.98/122/Add.1. S. 1–3. <http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/9th-UNCSGN-Docs/E-CONF-98-122-Add1.pdf>.
- *Namnens rätt: att vara namn. Debatt om stavningen av utländska namn // Namn og nemne*. – Bergen : Norsk namnelag. 26 (2006), s. 49–58.
- Paikkala, Sirkka** – Leskinen, Teemu: Report of Finland. Submitted by Finland. Summary // Ninth United Nations Conference on the Standardization of Geographical Names. New York, 21–30 August 2007. Item 4: Reports by Governments on the situation in their countries and on the progress made in the standardization of geographical names since the Eight Conference. E/CONF.98/132. 1 s. <http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/9th-UNCSGN-Docs/E-CONF-98-132-E.pdf> arabiaksi: <http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/9th-UNCSGN-Docs/E-CONF-98-132-A.pdf>.
- Report of Finland. Reports by Governments on the situation in their countries and on the progress made in the standardization of geographical names since the Eight Conference // Ninth United Nations Conference on the Standardization of Geographical Names. New York, 21–30 August 2007. Item 4: Reports by Governments on the situation in their countries and on the progress made in the standardization of geographical names since the Eight Conference. E/CONF.98/132/Add.1, s. 1–8. <http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/9th-UNCSGN-Docs/E-CONF-98-132-Add1.pdf>.
- Report of the Norden Division (Denmark, Finland, Iceland, Norway, Sweden). Submitted by the Norden Division. Summary // Ninth United Nations Conference on the Standardization of Geographical Names. Item 5: Reports by divisions of the United Nations Group of Experts on Geographical Names on the situation in their divisions and the progress made in the standardization of geographical names since the Eight Conference. New York, 21–30 August 2007. E/CONF.98/75. 1 s. <http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/9th-UNCSGN-Docs/E-CONF-98-132-E.pdf>.

- Report of the Norden Division (Denmark, Finland, Iceland, Norway, Sweden). Submitted by the Norden Division // Ninth United Nations Conference on the Standardization of Geographical Names. New York, 21–30 August 2007. Item 5: Reports by divisions of the United Nations Group of Experts on Geographical Names on the situation in their divisions and the progress made in the standardization of geographical names since the Eight Conference. E/CONF.98/75/Add.1. S. 1–4.
  - Updating of toponymic guidelines for map editors and other editors. Submitted by Finland. Summary // Ninth United Nations Conference on the Standardization of Geographical Names. New York, 21–30 August 2007. Item 9: National standardization: Toponymic guidelines for map editors and other editors. E/CONF.98/125. 1 s. <http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/9th-UNCSSGN-Docs/E-CONF-98-125-E.pdf>.
  - Updating of Toponymic Guidelines for Map Editors and Other Editors: Finland. Submitted by Finland. Summary // Ninth United Nations Conference on the Standardization of Geographical Names. New York, 21–30 August 2007. Item 9: National standardization: Toponymic guidelines for map editors and other editors. E/CONF.98/125/Add 1. S. 1–3. <http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/9th-UNCSSGN-Docs/E-CONF-98-125-Add1.pdf>.
- Paikkala, Sirkka** – Leskinen, Teemu – Hakulinen, Kerkko: Toponymic guidelines for map editors and other editors. Finland. - Fourth, revised edition 2004 (v. 4.3., 11 May 2007). United Nations Group of Experts on Geographical Names. 29. s. http://www.kotus.fi/files/784/toponymic_guidelines.pdf.
- Paikkala, Sirkka** – **Mikkonen, Pirjo**: Recommendation on the changes of municipality names in Finland. Submitted by Finland. Summary // Ninth United Nations Conference on the Standardization of Geographical Names. New York, 21–30 August 2007. Item 9: National standardization: Office treatment of names. E/CONF.98/123. 1 s.
- Recommendation on the changes of municipality names in Finland. Submitted by Finland // Ninth United Nations Conference on the Standardization of Geographical Names. New York, 21–30 August 2007. Item 9: National standardization: Office treatment of names. E/CONF.98/123/Add. 1., s. 1–2. <http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/9th-UNCSSGN-Docs/E-CONF-98-123-Add1.pdf>.
- Pitkänen, Ritva Liisa**: Onomastic research and teaching in Finland (Résumé: Recherche onomastique et enseignement in Finlande ; Zusammenfassung: Onomastische Forschung und Unterricht in Finnland) // Onoma : Louvain. 39 (2004), s. 29–43.
- Reuter, Mikael**: Swedish and Finnish as pluricentric languages // <http://www.eurfedling.org/conf/files/05-EFNIL-Madrid-Reuter.pdf>.
- Uttal // Uppslagsverket Finland. 5 : SUT–ÖVE / [redaktion: Henrik Ekberg ... [et al.]] ; [redaktionsrådet för band 5 : Margita Andergård ... [et al.]]. – Helsingfors : Schildts, 2007, s. 284–285.
- Sandström, Caroline**: Pronomenbruket för hundar, katter, hästar och kor i östra Nyland // Nordisk dialektologi og sociolingvistik : Foredrag på 8. Nordiske Dialektologkonferens Aarhus 15.–18. august 2006 / Torben Arboe (red.). – Aarhus : Peter Skautrup Centret for Jysk Dialektforskning Aarhus Universitet, 2007, s. 334–343.
- Tiililä, Ulla**: Jaksoanalyysi osana tekstilajituksesta: tapaus sosiaaliviraston kuljetuspalvelupäätökset // <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=2449>>.
- Tekstit viraston työssä // <URL: http://www.kotikielenseura.fi/virtitaja/hakemistot/jutut/tiilila1_2007.pdf>. Väitöksenalkajaisesityelmä Helsingin yliopistossa 7. helmikuuta 2007.
- Tiittula, Liisa** – **Nuolijärvi, Pirkko** – Isotalus, Pekka: Halosen ja Niinistön esiintymistyyli television vaalikeskusteluissa // Presidentinvaalit 2006 / Pekka Isotalus, Sami Borg (toim.). – Helsinki : WSOY 2007, s. 155–177.
- Vuolab-Lohi, Kåre**: “Máilmmi alladeamos olmmoš”– Sámegeiela giellagáhttema mánggalágan hástalusat // Sámit, sámit, sátnehámit : riepmodala Pekka Sammallahti miessemánu 21. beaivve 2007 / doaimm. Jussi Ylikoski ja Ante Aikio. – Helsinki : Suomalais-Ugrilainen Seura (Suomalais-ugrilaisen seuran toimituksia ; 253), s. 423–429.

Yleistajuiset artikkelit – Populära artiklar

- Aapala, Kirsti**: Mistä tulee kaarnikka? // Kielikello. 2007 : 1, s. 57–58 (Kysyttyä)
- Ainiala, Terhi**: Helsingin sanat, nimet ja tarinat keruiden kohteena // Niin gimis on stadi. Stadin slangin juhlaulkaisu. – Helsinki : Stadin slangi ry, 2007, s. 37–45
- Nimi paljastaa kantajansa iän // Gerontologia. – Jyväskylä : Kasvun ja vanhenemisen tutkijat. 21 (2007) : 2, s. 115–116
- Alanen, Timo**: Dokumentteja on (Keskustelun alku: Peruna ei tullut Pommerin sodasta / Pekka Leimu ; Ehkä sittenkin tuli / Teppo Korhonen // Hiidenkivi 1/2007, s. 55) // Hiidenkivi. (2007) : 2, s. 54
- Haarukkapaloja Lapin paikannimestöstä // Lapin jouluk. – Lappi TI : Lions Club Lappi TI. 2007, s. 12–13
  - Someron Orhinselät ja muut samantapaiset nimet Suomessa // Someron jouluk. – Somero : Somero-seura. 2007, s. 40–41
  - Uitto Paimionjoessa vuonna 1930 // Lounais-Hämeen jouluk. – Forssa : Lounais-Hämeen kotiseutu- ja museoyhdistys. 2007, s. 38–39
  - Vielä kirkkoherrasta // Kielikello. 2007 : 2, s. 41
- Eronen, Riitta**: Haasteena keittokirjat ja ruokalistat // Kielikello. 2007 : 1, s. 52–54 (Kieli työssä)
- Päivän sanat // Kielikello. 2007 : 2, s. 3
  - Rehua kissalle? // Kielikello. 2007 : 3, s. 41
  - Retromuoti näkyy nimissäkin // Kielikello. 2007 : 2, s. 23
  - Ruokakello kutsuu taas // Kielikello. 2007 : 1, s. 3

- Suomea Prahassa // Kielikello. 2007 : 2, s. 24–25
- Uudissanat kertovat yhteiskunnasta // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. – Stockholm. 2007 : 3, s. 8
- Uudissanaterveisiä // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. – Stockholm. 2007 : 1, s. 18
- Uudissanaja aaltovoimalasta ämppäriin // Terminfo. – Helsinki : Tekniikan sanastokeskus. 2007 : 2, s. 7–8, 24
- Uudissanaja yksissä kansissa // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. – Stockholm. 2007 : 4, s. 21–22
- Vuoden sanat // Mitä missä milloin 2008. – Helsingissä : Otava, 2007, 3 s.
- Äänikirjaa lukemassa // Kielikello. 2007 : 3, s. 26–27
- Eronen, Riitta – Maamies, Sari:** Ruoasta kirjoittavan oikeinkirjoituskysymyksiä // Kielikello. 2007 : 1, s. 5–10
- Granqvist, Kimmo:** Romanikielen lautakunta huoltaa kirjoitettua ja julkista romanikieltä // Romano boodos : Suomen mustalaislehti. – Helsinki : Mustalaislähetys. 2007 : 1, s. 11
- Grönros, Eija-Riitta:** Jäävätkö sanatkin eläkkeelle? // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2007 : 3, s. 74–75
- Mies ja nainen sanakirjassa // Kielikello. 2007 : 4, s. 13-15
- Suomeen on lainattu sanoja kieleemme koko historian ajan // Vastine yleisönosastokirjoitukseen Helsingin Sanomissa 22.5.2007.
- Haapanen, Minna:** Laskettelua ja mäkihyppyä suomeksi // Kielikello. 2007 : 4, s. 38
- Molekyylidikoin keittiössä // Kielikello. 2007 : 3, s. 39
- Suolaista ja makeaa – tulokkaita sokeri- ja suolahyllyillä // Kielikello. 2007 : 1, s. 48–49
- Haapanen, Minna – Vihonen, Inkaliisa:** Pikkupalaja vierailta mailta // Kielikello. 2007 : 1, s. 50–51
- Hedman, Henry:** Jouluevankeliumi Drabiba 2 = Jouluevankeliumi Luukas 2 // Latšo diives : romaniväestön koulutusyksikön tiedotuslehti. – Helsinki : Opetushallitus. 2007 : 2-3, s. 24–25
- Raamatun sanaa romanikielellä ja suomeksi // Romano boodos : Suomen mustalaislehti. – Helsinki : Mustalaislähetys. 2007 : 1, s. 12
- Romanian poliittista osallistumista tulisi lisätä // Romano boodos. 2007 : 4, s. 11
- Heikkilä, Elina:** Kuvateksti nappaa lukijan huomion // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. – Stockholm. 2007 : 3, s. 9–12
- Heikkinen, Vesa:** Ajankohtaisen Agricolan apajilla // Maaseudun tulevaisuus. – Helsinki : Maataloustuottajain keskusliitto. 9.2.2007, s. 2 (Yliö)
- Mitä se selkeä suomi oikein? // <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=2211>
- Muuttuuko uutinen – ja mihin suuntaan? Suomen Kuvalehti 1917 ja 1972 // < URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=2448> >
- Periikö hukka poropeukalon? // Maaseudun tulevaisuus. – Helsinki : Maataloustuottajain keskusliitto. 20.6.2007, s. 2 (Yliö)
- Yhdelle ongelma, toiselle mahdollisuus // Maaseudun tulevaisuus. – Helsinki : Maataloustuottajain keskusliitto. 16.3.2007, s. 2 (Yliö)
- Heinonen, Tarja Riitta:** Kemiaa haarukan nokassa // Kielikello. 2007 : 1, s. 42–43
- Hurtta, Heikki:** Kantasuomalaiset ja uussuomalaiset // Kielikello. 2007 : 2, s. 39
- Kieli kysymyksessä. Tartu, Dorpat ja Jurjev // Tuglas-seura. – Helsinki : Tuglas-seura. (2007) : 3, s. 29
- Länttä ja itää–suomen murteiden ryhmittelyä // Kielikello. 2007 : 3, s. 14–16
- Hyvärinen, Riitta:** Brändi nimeltä Agricola // Hiidenkivi. (2007) : 4, s. 4–5
- Lautasellinen etiikkaa // Kielikello. 2007 : 1, s. 41
- Murteet suomessa // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2007 : 4, s. 74–75
- Suomentajana Ylessä – ei hullumpi ammatti // Kielikello. 2007 : 2, s. 20–21
- Työpäivä Tampereella // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2007 : 4, s. 16
- af Hällström-Reijonen, Charlotta:** Nordiskt språkmöte om namn // Språkbruk 2007 : 3, s. 16
- af Hällström-Reijonen, Charlotta – Sandström, Caroline:** Text och tal i offentligheten // Språkbruk. 2007 : 4, s. 29
- af Hällström-Reijonen, Charlotta – Westerberg, Pia:** Kan vi lita på politikerna? // Språkbruk. 2007 : 2, s. 18–20
- Hänninen, Anneli:** Närhen vai närhin? // Kielikello. 2007 : 3, s. 40
- Joki, Leena:** Tuletko teelle? // Kielikello. 2007 : 1, s. 46–47
- Työpäivä Pieksämäellä // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2007 : 4, s. 16
- Kankaanpää, Salli:** Apua kielenhuollon auktoriteetin hakuun // Journalisti. – [Helsinki] : Suomen journalistiliitto. 83 (2007 : 19), s. 9.11.2007 (vastauksena Suomentaja-palstan kirjoitukseen 17.8.2007)
- Suomen kielen taipuminen hallinnon kieleksi // Aakusti : Savon kielen seuran jäsenlehti. – Kuopio : Savon kielen seura. (2007) : 1, s. 16-19
- Tasa-arvoa ja oikeinkirjoitusta // Hiidenkivi. (2007) : 6, s. 61
- Viestinnän opetus auttaa kirjoittamaan // Iltalehti. – Helsinki. 12.9.2007, s. 21 (Suorat sanat ; vastauksena Iltalehden pääkirjoitukseen 30.8.2007)
- Kolehmainen, Taru:** Agricola ja liturgian kieli // Kielikello. 2007 : 3, s. 20–22
- Herra vai paimen? // Kielikello. 2007 : 2, s. 41
- Internet suomen kielen lautakunnassa // Kielikello. 2007 : 2, s. 4–5
- Itsenäistyvän Suomen itsenäistyvä kieli // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. – Stock-

- holm. 2007 : 4, s. 13–17
- Itsenäistyneen Suomen itsenäistynyt kieli // Turun sanomat. —Turku : Turun sanomat. 6.12.2007, s. 2
  - Kapitaloiko vanhentunut? // Länsi-Uusimaa : puolueeton maakuntalehti. – Lohja : Lohjan sanomalehti- ja kirjapaino. 21.12.2007 (Mielipideosasto)
  - Kiista eräiden mittailmausten lyhentämisestä // Kielikello. 2007 : 3, s. 6–9
  - Naissukuista kielenkäytön historiaa // Kielikello. 2007 : 4, s. 18–21
  - Sata vuotta Virittäjän kielenhuoltoa // Kielikello. 2007 : 2, s. 30–32
  - Tulla-futuuri – suomea vai ei? Kielitoimiston uusi johtaja esittäytyy // Kielikello. 2007 : 2, s. 9–11
- Korhonen, Riitta:** Urpaanit parpaarit. Oikeinkirjoituksen ja oikeinääntämisen kysymyksiä // Kielikello. 2007 : 2, s. 26–29
- Korhonen, Riitta** – Alho, Irja: Kielioppia kouluun. Deskriptiivisen ja pedagogisen kieliopin rajoja venyttämässä / Riitta Korhonen & Irja Alho // Näköaloja äidinkielen ja kirjallisuuteen / toimittaneet Satu Grünthal ja Elina Harjunen. – Helsinki : Suomalaisen kirjallisuuden seura 2007. (Tietolipas ; 217), s. 88–106
- Kuutti, Pirkko:** Mettisestä mysteeriin // Kielikello. 2007 : 2, s. 12–14
- Ruutaa poleijan kanssa // Kielikello. 2007 : 1, s. 4
- Lindh-Garreau, Maria:** Fjärde bandet dialekter klart // Språkbruk. 2007 : 3, s. 24–25
- I framtidens tänker vi simultant // Språkbruk. 2007 : 2, s. 22–23
  - På rent vardagsspråk // Språkbruk. 2007 : 1, s. 23–24
- Länsimäki, Maija:** Reipasta uljailua, virkeää voimaleikkiä // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. – Stockholm. 2007 : 2, s. 20
- Saadaanko aikaan vai aikaiseksi? // Kielikello. 2007 : 4, s. 28–29
  - Työpäivä Lappeenrannas // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2007 : 4, s. 16
- Maamies, Sari:** Kieli ja sukupuoli // Kielikello. 2007 : 4, s. 3
- Kielitoimiston uusi johtaja esittäytyy // Kielikello. 2007 : 2, s. 6–8
  - Murteet eivät ole kadonneet // Kielikello. 2007 : 3, s. 3
  - Sairauslomalla // Kielikello. 2007 : 2, s. 40
  - Standardi asiakirjan tekstin asettelusta // Kielikello. 2007 : 2, s. 19
  - Suomen kielen toimintaohjelman laadinta alkaa // Kielikello. 2007 : 3, s. 5
- Manni-Lindqvist, Tiina** – Iltanen, Jussi: Karttojen ja liikenteen // Suomalainen paikannimikirja, s. 9–10
- Martola, Nina:** Prepositionen åt // Språkbruk. 2007 : 1, s. 6–7
- Miikkulainen, Raija:** Jokapäiväinen elämämme // Ratkes : Ratkaisu- ja voimavarakeskeisen kulttuurin lehti. – Helsinki : Ratkes. 2007 : 3, s. 24–25
- Mikkonen, Pirjo:** Miksi ihmiselle annetaan yleensä kaksi etunimeä // Tiede. – Helsinki : Helsinki Media. 2007 : 2, s. 65
- Muuttuneita ulkomaiden paikannimiä // Kielikello. 2007 : 4, s. 39
  - Ravintoloiden nimikimara // Kielikello. 2007 : 2, s. 22–23
  - Selkokirjojen avulla vahva pohja itsetunnon ja kielitaidolle // Suomi kakkonen ja kirjallisuuden opetus, s. 160–170
- Mikkonen, Pirjo** – Jönsson-Korhola. Hannele: Sukellus suomalaiseen // Suomi kakkonen ja kirjallisuuden opetus, s. 185–194
- Moilanen, Raija:** Toimituksen kommentti // Kielikello. 2007 : 2, s. 34
- Työperusteinen vai työperäinen maahanmuutto? // Kielikello. 2007 : 2, s. 40
- Nuolijärvi, Pirkko:** Kaunokirjallisuuden lukemisesta // Hiidenkivi. (2007) : 2, s. 61
- Kielet liikkeessä kaiken aikaa // Vanhan kirjallisuuden vuosikirja. – Vammala : Suomen vanhan kirjallisuuden päivät, 2007. (2005-2006), s. 111–125
  - Miten kieli ei muutu? // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. – Stockholm. 2007 : 1, s. 17–18
  - Mitä Suomessa puhutaan? // Maamme Suomi. – [Helsinki] : Weilin + Göös, cop. 2007, s. 123–139
  - Paikallisuus kielitieteessä // Paikallisuus tieteissä ja taiteissa. – Helsinki, 2007. (Suomen kotiseutuliiton julkaisuja ; B:12), s. 19–23
  - Pieni ja hento ote ihmisestä kiinni (Dave Lindholm) // Acatiimi. – Helsinki : Professoriliitto. 10 (2007) : 4, s. 30
- Nuolijärvi, Pirkko** – Kauppi, Lea – Puska, Pekka & 15 muuta tutkimuslaitoksen johtajaa: Sektoritutkimusta kehitettävä vahvuuksia vaalien // Helsingin Sanomat. 7.3.2007.
- Nuutinen, Liisa:** Rucolaa vai sinappikaalia? // Kielikello. 2007 : 1, s. 14–16
- Nyberg-Forsblom, Ylva:** En skäl för sommaren // Språkbruk. 2007 : 2, s. 38
- Paikkala, Sirkka:** Ahlqvist suomensi tiettävästi jo 1840-luvulla // Helsingin Sanomat. 21.2.2007. (Mielipide, lyhyesti)
- Pyhästä Martista Marttisiin // Marttinen. Sukukirja II. Suvun historiaa vuodesta 1900 / Jarmo Paikkala. Saarjärvi : Marttisten sukuseura ry., s. 634–638
- Palkki, Riitta:** Agricola suomen kirjakielen kehittäjänä // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. – Stockholm. 2007 : 1, s. 13–16
- Vastauksia tekstarinimimerkille Outoa. Vastaus mielipidepalstalla // Länsi-Uusimaa : puolueeton maakuntalehti. – Lohja : Lohjan sanomalehti- ja kirjapaino. 9.3.2007
  - Viipeestä vielä-pienellä viiveellä. Vastaus mielipidepalstalla // Länsi-Uusimaa : puolueeton maakuntalehti. – Lohja : Lohjan sanomalehti- ja kirjapaino. 17.1.2007
- Piehl, Aino:** Etyj-puheenjohtajuuden lyhennesanat // Kielikello. 2007 : 4, s. 39–40

- ETYJ-puheenjohtajuus tulee, oletko valmis taivuttamaan lyhenteitä? // Virallinen lehti. 28.3.2007 (nro 37, s. 11) (Hyvää virkakieltä -palsta) Ilm. myös: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=479>
- Euromaksualue eli SEPA // Kielikello. 2007 : 2, s. 38
- Maahanmuutto- ja eurooppaministeri // Kielikello. 2007 : 2, s. 38
- Tuoko yhteismaksualue käyttöön SEPA-kortit? (heinäkuu) // Virallinen lehti. 4.7.2007. Ilm. myös: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=2347>
- Uudistus sopimuksesta Lissabonin-sopimukseen Etyj-puheenjohtajuuden lyhennesanat // Kielikello. 2007 : 4, s. 40

Piira, Ari: Supersolmussa? – Internetpuhelusanasto tutuksi // Kielikello. 2007 : 3, s. 41

Pitkäjärvi, Tiina: Hjälpande hundar // Språkbruk. 2007 : 4, s. 34–35

- Språk i Norden 2007 // Språkbruk. 2007 : 3, s. 31
- Wikittelyä // Kielikello. 2007 : 3, s. 41

Reuter, Mikael: Från deklaration till handling // Språk i Norden 2007, s. 105–110

- Gamla finlandismer // Språktidningen. – Stockholm : Språktidningen i Sverige. 2007 : 3, s. 6
- Hur kan språkkunskap inhämtad genom studier och arbete ersätta examina? // Valtionhallinnon kielitutkinnot. – [Helsinki] : Opetushallitus, 2007, s. 108-112
- Skona oss från överflödiga textmassor // Språkbruk. 2007 : 1, s. 3

Räsänen, Matti: Naiset tekee työn vai tekevätkö? // Virallinen lehti. 3.10.2007. Ilm. myös: http://lato.poutapilvi.fi/p4_kotus/index.phtml?s=2452

- Normit, vaihtelu ja kielenkäyttö (kesäkuu) // Virallinen lehti. 6.6.2007 (nro 65, s. 18. Ilm. myös: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=2334>
- Ovatko oppilaat sairaana vai sairaina? Predikatiiviadverbiaalin luku // Kielikello. 2007 : 2, s. 15–18
- Tekstinhuolto ja työnteon rakenteet (helmikuu) // Virallinen lehti. Ilm. myös: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=479>

Slotte, Peter: Grotesk namntolkning // Hufvudstadsbladet. 9.12.2007

Sommardahl, Eivor: Klarspråkskonferens i Amsterdam // Språkråd : Statsrådets svenska språknämnd informerar. – Helsingfors : Statsrådets translatorsbyrå. 2007 : 3, s. 12–13

- Skolan och det nya skriftsamhället // Modersmåls läraren i går, i dag, i morgon. – Vasa : Åbo Akademi. Pedagogiska fakulteten, 2007, s. 95–98

Suutari, Toni: Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen saamelaisaineistot // Kohtaaminen – gávnnadeapmi / Marko Jouste (toim.). – Inari : Saamelaismuseosäätiö & Yhteispuhjoismainen joikuarkistoprojekti, 2007, s. 46–55

- Peruskartan nimet Aabrahaminkariilta Öövedenkankaalle // Suomalainen paikannimikirja, s. 11–13

Sylvin, Jenny: Medieöversättning – mångdimensionellt språkbruk // Språkbruk. 2007 : 1, s. 20–21

- Årets Hugo Bergroth-pristagare: Margareta Gustafsson // Språkbruk. 2007 : 3, s. 26–27

Tiiliä, Ulla: Etuuspäätöksissä painaa lääkärin sana // Yksityislääkäri. – Haukipudas : Privat-Medi. 8 (2007) : s. 30–31

- Esteetön virkakieli – muutakin kuin selkeää. Kolumni Stakesin Design for all -verkoston puheenvuoroja-palstalla 21.9.2007 // <http://dfasuomi.stakes.fi/FI/Ajankohtaista/kolumnit/tiiliia.htm>
- Sosiaali- ja hoitoaloilla kirjoitetaan vaatimusten ristipaineissa // Sosiaaliturva. – Helsinki : Huoltaja-säätiö. 2007 : 12, s. 16–18

Toijanniemi, Outi: Murreanakirjojen naiset ja miehet // Kielikello. 2007 : 3, s. 17–19

Vaula, Sari: Agricola ja nykykielen haasteet // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2007 : 5, s. 82–83

- Hyvää joulunaikaa! // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2007 : 8, s. 58–59
- Lähdetkö kahville? // Kielikello. 2007 : 1, s. 44–45

Vidberg, Maria: Namnen i våra städer // Källan. – Helsingfors : Svenska litteratursällskapet i Finland. 2007 : 3. (9 sidor)

- Urbana ortnamn i fokus // Språkbruk. 2007 : 4, s. 11–13

Vihonen, Inkaliisa: Oma kieli on avain Eurooppaan // Hiidenkivi. (2007) : 1, s. 34–35

Viinikka, Jenni: Ylämummo värähtelee // Kielikello. 2007 : 4, s. 30–31

Vilkamaa-Viitala, Marjatta: Uusien vierassanojen kirjoitusongelmia // Kielikello. 2007 : 1, s. 11–13

- Uutta sanastoa sanakirjasta ja sen ohesta // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. – Stockholm. 2007 : 2, s. 13–16
- Äijyys ajan kuvastimessa // Kielikello. 4, s. 32–33

Wihuri, Elina: Sotši // Kielikello. 2007 : 3, s. 40

- Transnistria // Kielikello. 2007 : 2, s. 37 (Kysyttyä)
- Työmaana kadunnimet (Kysymykset laatinut Elina Wihuri) // Kielikello. 2007 : 4, s. 34–35 (Kieli työssä)
- Varrella Nokianvirran // Kielikello. 2007 : 2, s. 37 (Kysyttyä)

Kielipalstoja – Språkkolumner

Kauden murre <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=602> >

Jalkapuu ja piiskakuorma (20.3.2007), näyte Kaakkois-Hämeestä Askolasta // Litterointi ja ääninäytteet: **Eeva Yli-Luukko** ; kartat: **Anneli Hänninen** ; toimitus: **Raija Miikkulainen**

Kaikki kaikessa oli joki (5.7.2007), näyte Perä-Pohjolasta Rovaniemeltä // Litterointi ja ääninäytteet: **Eeva Yli-Luukko** ; kartat: **Anneli Hänninen** ; toimitus: **Raija Miikkulainen**

Lanttuvaras (4.10.2007), murrenäyte Viipurin maalaiskunnasta // Litterointi ja ääninäytteet: **Eeva Yli-Luukko** ; kartat: **Anneli Hänninen** ; toimitus: **Raija Miikkulainen**

Kieli-ikkuna // Helsingin Sanomat. Ilm. myös: // < URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=427> >

Aapala, Kirsti: Kaamoskuu // Helsingin Sanomat. 11.11.2007

- Koiden ja noitien kauhu // Helsingin Sanomat. 15.7.2007, s. C2
- Näsiänmarjoja riisitautiin // Helsingin Sanomat. 15.4.2007, s. C2
- Voikukka, maitoheinä // Helsingin Sanomat. 3.6.2007, s. C3

Eronen, Riitta: Jumalinen näytelmä? // Helsingin Sanomat. 13.5.2007, s. C2

- Puolipisteen paikka // Helsingin Sanomat. 21.10.2007, s. C2
- Spa-kulttuuria // Helsingin Sanomat. 23.9.2007, s. C2
- Täsmääkö? // Helsingin Sanomat. 22.7.2007, s. C2
- Yhtenä kysymysmerkinä // Helsingin Sanomat. 18.2.2007, s. C2

Hurttu, Heikki: Raivopään takaraivo // Helsingin Sanomat. 29.7.2007, s. C2

- Suomen kielen isä // Helsingin Sanomat. 5.8.2007, s. C2
- Sanoja syntymästä kuolemaan // Helsingin Sanomat. 25.11.2007, s. C2

Klemettinen, Riina: Neitsytjuttu // Helsingin Sanomat. 14.10.2007, s. C2

Kolehmainen, Taru: Isonen vai isoinen? // Helsingin Sanomat. 26.8.2007, s. C2

- Keskikoulun paluu? // Helsingin Sanomat. 4.2.2007, s. C2
- Kirvespappi ja kirkon kieli // Helsingin Sanomat. 18.3.2007, s. C2
- Rajuilun aika // Helsingin Sanomat. 12.3.2007, s. C3
- Sorsia sorsia // Helsingin Sanomat. 10.6.2007, s. C2
- Tappuraista soittoa // Helsingin Sanomat. 7.10.2007, s. C2
- Turhaa hifistelyä // Helsingin Sanomat. 29.4.2007, s. C2
- Vakavan musiikin keveys // Helsingin Sanomat. 16.9.2007, s. C2

Laurila, Emilia: Omenain ja oluhien aromeja // Helsingin Sanomat. 2.9.2007, s. C2

Länsimäki, Maija: Aika velikultia // Helsingin Sanomat. 1.7.2007, s. C2

- Hiki voi virrata myös budjettiriihessä // Helsingin Sanomat. 4.3.2007, s. C5
- Joulurahalla joulurauhaa? // Helsingin Sanomat. 23.12.2007, s. C2
- Kehityksen kelmassa // Helsingin Sanomat. 8.7.2007, s. C2
- Kulttuurista ja sivistystä // Helsingin Sanomat. 30.12.2007, s. C2
- Muori ottaa vaarin // Helsingin Sanomat. 7.1.2007, s. C2
- Naimahampaat kunnossa // Helsingin Sanomat. 11.2.2007, s. C2
- Onko kalat ruokittu? // Helsingin Sanomat. 9.9.2007, s. A2
- Presidenttiä ei siskotella // Helsingin Sanomat. 2.12.2007, s. C2
- Rahat tai henki // Helsingin Sanomat. 25.2.2007, s. C2
- Saadaanko aikaiseksi? // Helsingin Sanomat. 25.3.2007, s. C2
- Sääntöjen pyhimys // Helsingin Sanomat. 30.9.2007, s. C2
- Valistus on viritetty // Helsingin Sanomat. 18.11.2007, s. C2
- Voi, ällös itke, armas, enää! // Helsingin Sanomat. 1.4.2007, s. C5

Nuutinen, Liisa: Yöllinnun preussinpunainen // Helsingin Sanomat. 9.12.2007, s. C2

Peltokorpi, Pauliina: Tällä haavaa eli nyt // Helsingin Sanomat. 20.5.2007

Wihuri, Elina: Euroviisut järjestetään Hartwall-areenassa // Helsingin Sanomat. 21.1.2007, s. C2

- Kenen poika Jón on? // Helsingin Sanomat. 17.6.2007, s. C4
- Nokian ja rahan vanha yhteys // Helsingin Sanomat. 27.5.2007, s. C2

Kielijuttu // Palsta ilmestyy 16 maakuntalehdessä

Heikkinen, Vesa: Erosiko Korhonen, kaapattiinko suomalaiset? // Lapin Kansa. 27.6.2007, s. 5

- Infobia ja muita uusia sanoja // Lapin Kansa. 29.9.2007, s. 5
- Korvike-elämää nyky-Suomessa // Lapin Kansa. 10.12.2007, s. 5
- Kriisiytymisen aika // Lapin Kansa. 21.1.2007, s. 5
- Lukemisen ymmärtäminen // Lapin Kansa. 24.3.2007, s. 5
- Ohjelmoitu elämä // Pohjolan Sanomat. 28.4.2007, s. 14
- Poikkeama hoitovirheestä // Lapin Kansa. 4.9.2007, s. 5
- Pöllön kieli ja kukkanen // Lapin Kansa. 31.7.2007, s. 5
- Taitava alainen // Lapin Kansa. 28.10.2007, s. 5
- Tieteen päivittelyä // Lapin Kansa. 26.5.2007, s. 5
- Toffeeta, coffeeta ja muuta värikästä // Lapin Kansa. 27.2.2007, s. 5
- Viattomat sanat // Lapin Kansa. 7.11.2007, s. 5

Tiililä, Ulla: Ammattilaiharrastajat ja amatööriedottajat // Lapin Kansa. 26.11.2007, s. 5

- Arvioitavina // Lapin Kansa. 10.9.2007, s. 5
- Hallintolaki koskee myös virastojen nimiä // Lapin Kansa. 8.10.2007, s. 5
- Joo. Että semmosta // Lapin Kansa. 8.7.2007, s. 5
- Seksismiä, sotia ja ideologioita // Pohjolan Sanomat. 17.12.2007, s. 15
- Lapset karkaavat, mutta tekstejä syntyy // Aamulehti. 5.3.2007, s. 19
- Mikä mättää virkakielessä? // Turun Sanomat. 1.4.2007
- Siirtomerkintöjä ja oikaisueriä // Lapin Kansa. 24.4.2007, s. 5
- Tyttöjä ja ihmisiä // Lapin Kansa. 1.8.2007, s. 5
- Vain muutaman tähden // Lapin Kansa. 1.6.2007, s. 5

— Vinkkejä abeille // Turun Sanomat. 28.1.2007

Kielikuvastin <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=2337> >

Moilanen, Raija: Juhannus, mittumaari, vuotuisjuhlista vehrein

— Heinäkuun päiviä, viikkoja ja kuita

Kielipakinat 2007 YLE Radio 1:ssä <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=2313> >

Eronen, Riitta: Luomuvauva ja retroministeri? (Esitetty Ylen Radio 1:ssä 1.6.2007.)

Eskelinen, Riikka: Mitä paikannimillä tehdään (Esitetty Ylen Radio 1:ssä 17.8.2007)

Heikkilä, Elina: Substantiivitaudin oireita (Esitetty Ylen Radio 1:ssä 8.6.2007)

Heikkinen, Vesa: Jumalauta ja markkinavoimat – vanhoja ja uudempiä kirosanoja (Esitetty Ylen Radio 1:n Jumalaisesa heinäkuussa 13.7. ja 14.7.2007)

— Paikkoja auringossa (Esitetty Ylen Radio 1:ssä 22.6. ja 23.6.2007)

Heinonen, Tarja: Kansainvälinen ja uudistumiskykyinen pähkinä – pakinaa sanonnoista (Esitetty Ylen Radio 1:ssä 3.8.2007)

Hyvärinen, Riitta: Kirkko kielellä, usko puheissa (Esitetty Ylen Radio 1:ssä 27. heinäkuuta 2007)

Kuutti, Pirkko: Näkökulma Mikael Agricolan teksteihin: omaa ja yhteistä (Esitetty Ylen Radio 1:ssä 15.6.2007)

Miikkulainen, Raija: Jokapäiväinen elämämme (Esitetty Ylen Radio 1:ssä 20.7. ja 21.7.2007)

Nuolijärvi, Pirkko: Iloitkaamme kielen vaihtelusta (Esitetty Ylen Radio 1:ssä 1.6.2007)

Räsänen, Matti: Mutta mikä on oikein? (Esitetty Ylen Radio 1:ssä 24.8.2007)

Tiiliä, Ulla: Pyhistä kirjoituksista tekstiuskovaisuuteen (Esitetty Ylen Radio 1:ssä 6.7.2007)

Torikka, Marja: Kotimaisia vähemmistöjä (Esitetty Ylen Radio 1:ssä 10.8.2007)

Kotuksen joulujutut <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=2476> >

Aapala, Kirsti: Mandariini ja kiinanomina (2.12.2007)

— Valoa kansalle (20.12.2007)

Heikkinen, Vesa: Uudenvuodenpuheet (15.12.2007)

Hurttu, Heikki: Päin adventtia (1.12.2007)

Hänninen, Anneli: Auvona ihmisten (20.12.2007)

— Lumi (4.12.2007)

Joki, Leena: Pähkinöitä (19.12)

Kolehmainen, Taru: Joululaulut uusiksi? (9.12)

Länsimäki, Maija: Jouluporsaita (8.12.)

Manni-Lindqvist, Tiina: Joulutunturi (5.12)

— Maria ja Joosef (23.12.2007)

Miikkulainen, Raija: Einekahvi ja etenkehdaten (toim.) (11.12)

— Joulunajan sää ennustajana (toim.) (13.12)

— Joulusaari (toim.) (12.12)

Nuutinen, Liisa: ”Tähti se kulukeepi itäiseltä maalta” (14.12)

Peltokorpi, Pauliina: Joulunalusräätäli pilasi leningin (3.12.2007)

Uusitalo, Helinä: Kivikirkkoja ja muita kirkkoja (16.12)

— Tonttualkuiset paikannimet (10.12)

Yli-Luukko, Eeva: Oikiat kynttilät kuuses (18.12)

Kurkistin // Hiidenkivi

Ainiala, Terhi: Nimistöntutkija: Aurinkoista asumista // Hiidenkivi. (2007) : 3, s. 42

— Nimistöntutkija: Leirintäalueella // Hiidenkivi. (2007) : 4, s. 41

— Nimistöntutkija: Lounaalle Mättökinkkiin // Hiidenkivi. (2007) : 6, s. 41

— Nimistöntutkija: Nyt kuljen katuani pitkin // Hiidenkivi. (2007) : 1, s. 41

— Nimistöntutkija: Slangikadulla // Hiidenkivi. (2007) : 5, s. 44

— Nimistöntutkija: Suomi puree // Hiidenkivi. (2007) : 2, s. 40

Eronen, Riitta: Ajan sana: Ilmastoherätys // Hiidenkivi. (2007) : 5, s. 45

— Ajan sana: Mustikkasmoothie // Hiidenkivi. (2007) : 6, s. 42

— Ajan sana: Omakirja ja tarvepainatus // Hiidenkivi. (2007) : 2, s. 39

— Ajan sana: Terapia- ja kännykkäsukupolvi // Hiidenkivi. (2007) : 1, s. 40

— Ajan sana: Tuunaa, pimppaa ja risainaa! // Hiidenkivi. (2007) : 4, s. 42

— Ajan sana: Ympärivuorokautinen yhteiskunta // Hiidenkivi. (2007) : 3, s. 41

Kuukauden Kielijutut <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=731> >

Eronen, Riitta: Hyvää pääsiäistä, iloista vappua! (huhtikuu)

Heikkilä, Elina: Sanajärjestys selkeäksi (toukokuu)

Kankaanpää, Salli: Ylioppilastodistuksen arvosanat (kesäkuu)

Kolehmainen, Taru: Moi! (maaliskuu)

Korhonen, Riitta: Neuvontapuhelin – ihmiseltä ihmiselle puolin ja toisin (lokakuu)

Lumme, Terhi: Tavataan pikaviestiohjelmassa! (syyskuu)

Maamies, Sari: Kiitos juhlista! (elokuu)

Manni-Lindqvist, Tiina: Saamelaiskielet ja paikannimet (joulukuu)
Moilanen, Raija: Oikeinkirjoituspulmiako – mistä apu? (marraskuu)
— Puolueiden nimilyhenteet (helmikuu)
Piehl, Aino: SEPA on eurooppalainen yhteismaksualue (heinäkuu)
Vihonen, Inkaliisa: Agricola antaa aihetta juhlaan (tammikuu)

Reuters ruta // Hufvudstadsbladet. <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?l=sv&s=2003> >

Reuter, Mikael: Arbetslivsord // Hufvudstadsbladet. 7.3.2007

- Barberare, brandsoldater och sanitärer // Hufvudstadsbladet. 17.10.2007
- Checkar, kuponger och sedlar // Hufvudstadsbladet. 14.6.2007
- Drabba samman men ta inte ihop // Hufvudstadsbladet. 14.3.2007
- Finsk och finländsk än en gång // Hufvudstadsbladet. 10.5.2007
- Fjorton gånger närmare? // Hufvudstadsbladet. 24.5.2007
- Fritidsboende tar bolån // Hufvudstadsbladet. 27.9.2007
- Gå i taket // Hufvudstadsbladet. 28.3.2007
- Hur mångte? // Hufvudstadsbladet. 9.8.2007
- Jämlikhet och jämställdhet // Hufvudstadsbladet. 31.1.2007
- Komma till rätta med // Hufvudstadsbladet. 23.11.2007
- Musen eller mösset // Hufvudstadsbladet. 13.12.2007
- Nu ska vi skriva ska // Hufvudstadsbladet. 13.9.2007
- Partitest och valmaskiner // Hufvudstadsbladet. 14.2.2007
- Ratar du folköl? // Hufvudstadsbladet. 30.8.2007
- Skrupulös och skrupelfri // Hufvudstadsbladet. 10.1.2007
- Stort litet parti i blågrön koalition // Hufvudstadsbladet. 11.4.2007
- Tar du på näsan när du får kring öronen? // Hufvudstadsbladet. 6.8.2007

Sana sanasta – ajan sanojen taustaa <URL: http://lato.poutapilvi.fi/p4_kotus/index.phtml?s=478 >

Haapanen, Minna: Molekyyligastronomiaa (1.6.2007)

Grönros, Eija-Riitta: Äidinmaidonkorvike (25.11.2007)

Joki, Leena: Muistiorganisaatio (3.10.2007)

- Pähkinöitä (19.12.2007)

Vilkamaa-Viitala, Marjatta: Kevyttuotteista kevyttunteisiin (26.2.2007)

Tiesitkö tämän? <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=477>>

Hänninen, Anneli: Auvo ja muita joululaulujen vieraita sanoja (20.12.2007)

- Hepreaa, siansaksaa ja lampaanlatinaa (8.10.2007)
- Juhannus ja mittumaari (20.6.2007)
- Pajunkissa (29.3.2007)

Uusitalo, Helinä: Johanneksesta (11.6.2007)

- Kivikirkkoja ja muita kirkkoja (16.12.2007)

Arvostelut – Recensioner

Ainiala, Terhi: Epäilyttäviä naapureita (Arv. teos: Lollot ja kollot / Kirsti Mäkinen. – Helsinki, 2007) // Hiidenkivi. (2007) : 6, s. 46.

- Etunimet taustoineen (Arv. teos: Nimi lapselle / Minna Saarela. – Helsinki, 2007) // Hiidenkivi. (2007) : 6, s. 45.
- Nurmijärveläiset nurkkakivet (Arv. teokset: Kylää ja kyläläisiä : muistitietoa Nurmijärven kirkonkylästä 1920-luvulta 1950-luvulle / Pirjo Itonen. – Nurmijärvi, 1998 ; Eteläisessä Hämeessä : kirjallisia kuvia Nurmijärveltä / toimittanut Pirjo Itonen. – Hämeenlinna, 2000) // Hiidenkivi. (2007) : 5, s. 52–53.
- Paikannimien pelottavat naiset (Arv. teos: Naiset rajalla. Kyöpelä, Nainen, Naara(s), Neitsyt, Morsian, Akka ja Ämmä Suomen paikannimissä / Kaija Mallat. – Helsinki : SKS, 2007) // http://agricola.utu.fi/nyt/arvos/arvostelut.php?hakukohde=haku_kaikki&jarjestys=tekija&haku=Mallat& sivu=&vps=100&arvostelu=1219.

Eiras, Vuokko: Agricolan juhluvuoden tutkimuskirjallisuutta (Arv. teos: Agricolan yrtit Mikael Agricolan Rucouskirian terveyttä tuovat kasvit, niiden esiintyminen ja käyttö 1500-luvulla / Kaisa Häkkinen, Terttu Lempiäinen. – Turku, 2007 ; Mikael Agricola: Abckiria : kriittinen editio / toimittanut Kaisa Häkkinen. – Turku, 2007) // Sananjalka. – Turku : Suomen kielen seura. 49 (2007), s. 208–212.

Eronen, Riitta: Helsinki kieliyhteisönä (Arv. teos: Helsinki kieliyhteisönä / toim. Kaisu Juusela ja Katariina Nisula. – Helsinki, 2006) // Kielikello. 2007 : 3, s. 28–29.

Eskelinen, Riikka: Kieli, alue ja identiteetti : kohtauspaikkana pääkaupunkiseutu (Arv. teos: Helsinki kieliyhteisönä / Kaisu Juusela & Katariina Nisula. – Helsinki : 2006) // Terra. – Helsinki : Suomen Maantieteellinen Seura. 119 (2007) : 1, s. 73–74 .

Halonen, Mia: Retoristen kysymysten tuolla puolen (Beyond rhetorical questions : assertive questions in everyday interaction / Irene Koshik. – Amsterdam, 2005) // Virittäjä. – Helsinki : Kotikielen seura. 111 (2007) : 3, s. 472–475.

Heikkilä, Elina: Opas tietokirjan tekemiseen (Arv. teos: Tietokirjoittajan käsikirja / Virve Mertanen. – Tampere, 2007)

- // Kielikello. 2007 : 4, s. 37.
- Tutkimus kuvan ja tekstin yhteistyöstä mainoksissa (Arv. teos: Svensk reklam och dess modelläsare / Anders Björkwall. – Stockholm, 2003) // Virittäjä. – Helsinki : Kotikielen seura. 111 (2007) : 2, s. 306–308.
- Heikkinen, Vesa:** Genreopin aakkosia (Arv. teos: Genre–tekstilajit / Anne Mäntynen, Susanna Shore ja Anna Solin. – Helsinki, 2006) // Tieteessä tapahtuu. – Helsinki : Tieteellisten seurain valtuuskunta. 2007 : 7, s. 57–59.
- af Hällström-Reijonen, Charlotta:** Om språkvårdens genomslagskraft (Recension av: Heter Vägverket Tielaitos eller Tievirasto på finska? Benämningar på svenska samhällsfenomen i sverigefinska tidningar / Paula Ehrnebo. – Stockholm, 2007) // Språkbruk. 2007 : 2, s. 28.
- Svenska folkets frågor (Recension av: Språket : svenska folkets frågor till radioprogrammet Språket / Lars-Gunnar Andersson, Anna Lena Ringarp. – Stockholm, 2006) // Språkbruk. 2007 : 2, s. 29.
- af Hällström-Reijonen, Charlotta – Kristiansson-Seppälä, Anna-Liisa – Piehl, Aino – Ruppel, Klaas:** Ny språklitteratur. Finland // Språk i Norden 2007, s. 136–148.
- Joki, Leena:** Työrukkakanen arkikäyttöön (Arv. teos: Karjal-suomi-karjal sanakniigu : 14000 sanua livvispäi suomeh, 12000 sanua suomespäi livvih / Martti Penttonen. – Helsinki, 2006) // Hiidenkivi. (2007) : 4, s. 51.
- Laurila, Emilia:** Uudissanat rötösherrasta salar akkaaseen (Arv. teos: Uudissanat rötösherrasta salar akkaaseen. / Riitta Eronen – Helsinki, 2007) // Kielikello. 2007 : 4, s. 36.
- Martola, Nina:** Den trettonde upplagan av SAOL (Recension av: Svenska akademiens ordlista över svenska språket. 13. uppl. – Stockholm, 2006) // LexicoNordica. – Oslo : Nordisk forening for leksikografi. 14 (2007), s. 245–266.
- Mattfolk, Leila:** Varför Anton och Ida men inte Börje och Birgit (Recension av: Vad heter finlandssvenskarna? / Marianne Blomqvist. – Helsingfors, 2007) // Svensk bygden. – Ekenäs, Svenska folkskolans vänner, 2007. 2007 : 1, s. 16–17.
- Miikkulainen, Raija:** Avoimena arjessa – puheeksiotoinikin (Arv. teos: Avoimuutta arkeen. Varhaisen puuttumisen opas valtion työpaikoille / Valtiokonttori, Kaikupalvelut. – Helsinki, 2007) // Ratkes : Ratkaisu- ja voimavara-keskeisen kulttuurin lehti. – Helsinki : Ratkes. 2007 : 2, s. 37–38.
- Moilanen, Raija:** Kasvien nimissä elämän koko kirjo (Arv. teos: Pääskynhattu, päivänkämmen : kasvikertomuksia / Kirsti Aapala ; kuvittanut Marja Aapala. – Helsinki, 2007) // Kielikello. 2007 : 3, s. 33.
- Nuolijärvi, Pirkko:** Ruotsinsuomalaisen termistön elämää sanomalehdissä (Arv. teos: Heter Vägverket Tielaitos eller Tievirasto på finska? Benämningar på svenska samhällsfenomen i sverigefinska tidningar / Paula Ehrnebo. – Stockholm, 2007) // Kielikello. 2007 : 3, s. 30–32.
- Paikkala, Sirkka:** Monipuolinen hakuteos maailman paikannimistä (Arv. teos: Paikannimet / Kerkko Hakulinen. – Helsinki, 2006) // Sananjalka. – Turku : Suomen kielen seura. 49 (2007), s. 228–235.
- Suomalainen hakuteos maailman paikannimistä (Arv. teos: Paikannimet / Kerkko Hakulinen. – Helsinki, 2006) // Terra. – Helsinki : Suomen Maantieteellinen Seura. 119 (2007) : 2, s. 166–167.
- Suutari, Toni:** Kirjoituksia kaupunkinimistöstä (Arv. teos: Kaupungin nimet. Kymmenen kirjoitusta kaupunkinimistöstä / toimittanut Terhi Ainiala. – Helsinki, 2005) // Virittäjä. – Helsinki : Kotikielen seura. 111 (2007) : 2, s. 318–320.
- Tikkala, Saara:** Aataminaikaisista Emmaan ja Eetuun (Arv. teos: Suomalaisten etunimet / Eero Kiviniemi. – Helsinki, 2006) // Hiidenkivi. (2007) : 6, s. 44–45.
- Minä olen nimeni (Arv. teos: Man är vad man heter ... namn och identitet / Charlotte Hagström. – Stockholm, 2006) // Virittäjä. – Helsinki : Kotikielen seura. 111 (2007) : 3, s. 450–453.
- Torikka, Marja:** Kirjat kannustavat karjalaa opiskelemaan (Arv. teos: Opastummo karjalakse : lugemistu aiguzille / L’udmila Markianova, Aaro Mensonen. – Petroskoi, 2006) // Karjalan heimo. – Helsinki : Karjalan sivistysseura. 2007 : 3-4, s. 47–48.
- Perusteos vienankarjalaisesta runopitäjästä (Arv. teos: Tupenkolahuttajien mailla. Vuokkiniemi esihistoriasta toiseen maailmansotaan / Kai Paajaste (toim.). – Mustasaari, 2006) // Hiidenkivi. (2007) : 5, s. 52.
- Äikäs, Monica:** Konsten att översätta (Recension av: Konsten att översätta : översättandets praktik och didaktik / Rune Ingo. – Lund, 2007) // Språkbruk. 2007 : 2, s. 29–30.
- Termlexikon i språkvetenskap (Recension av: Termlexikon i språkvetenskap : från A till Ö / Kenneth Åström (red.) ; fackgranskad av Staffan Hellberg. – Lund, 2007) // Språkbruk. 2007 : 2, s. 30.

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus
www.kotus.fi